

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3064/2014. (III. 26.) AB határozat	a Kúria Pfv.VI.20.460/2012/10. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről.....	392
3065/2014. (III. 26.) AB határozat	alkotmányjogi panasz elutasításáról	398
3066/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	406
3067/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	408
3068/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	410
3069/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	412
3070/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	415
3071/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	417
3072/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	419
3073/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	421
3074/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	423
3075/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	424
3076/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	427
3077/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	429
3078/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	431
3079/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról és áttételéről	434
3080/2014. (III. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	436

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3064/2014. (III. 26.) AB HATÁROZATA

a Kúria Pfv.VI.20.460/2012/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Kúria Pfv.VI.20.460/2012/10. számú és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.083/2011/2. számú ítélete alaptörvény-ellenesek – sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését –, ezért azokat megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VI.20.460/2012/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, II. cikke, IV. cikk (1) bekezdése, VI. cikk (1) bekezdése, XII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) bekezdései, XX. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (2) bekezdése, valamint 25. cikk (1) és (3) bekezdése, 26. cikk (1) bekezdése és 28. cikke sérelmére alapított – alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.460/2012/10. számú ítélete ellen. A per ingatlan adásvételi szerződés érvénytelensége tárgyában folyt, melyben a felperes az időközben elhunyt eladó jogutódja, az I. rendű alperes a vevő, a II. rendű alperes pedig a jogi személy indítványozó volt, aki az I. rendű alperes tartozásai miatt elrendelt árverésen vásárolta az ingatlant.
- [2] Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint egy 2002-ben kötött szerződés szerint az eladó eladta budapesti, 17 millió forintot érő lakását 5 millió forintért a vevőnek. A vevő 2003-ban birtokba kívánt lépni, az eladó azonban nem emlékezett az adásvételre, állítása szerint az nem is történt meg, sem a vevőt, sem az ügyvédet nem ismeri, s ezért pert indított. A per feljegyzésre került az ingatlan tulajdoni lapjára. 2008-ban az elsőfokú bíróság – jóerkölcsbe ütköző szerződés és feltűnő értékkülönbség miatt – a szerződés érvénytelenségét állapította meg, és az értékkülönbség kiküszöböléséről határozott oly módon, hogy a vevőt 12 millió forint kifizetésére kötelezte. Időközben a vevő különböző tartozásai miatt az ingatlanra árverést rendeltek el. Az árverésen az indítványozó Kft. vásárolta meg a lakást 15,4 millió forintért. A perfeljegyzésről tudomása volt. A másodfokú bíróság a szerződés érvénytelensége tárgyában született elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, végzésében kimondta, hogy a jóerkölcsbe ütköző, semmis szerződés érvényessé nyilvánítása kizárt (mivel az érvénytelenség oka nem küszöbölhető ki), ilyen esetben csak a szerződéskötés előtt fennállt helyzet visszaállítását lehet elrendelni. Az alperes – az ingatlan eredeti vevője – ismeretlen helyre távozott, részére ügygondnokot rendeltek ki.
- [3] 2011-ben a megismételt elsőfokú bírósági eljárásban – melyben II. rendű alperesként már az indítványozó is részt vett, akinek tulajdonjogát időközben bejegyezték – jóerkölcsbe ütközőnek, s ezért érvénytelennek minő-

sítette a bíróság az adásvételi szerződést, és elrendelte a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállítását. A felperes vonatkozásában ez a kapott vételár visszafizetését jelentette (használati díjjal csökkentett mértékben) az I. rendű alperes (vevő) részére, míg az indítványozó II. rendű alperest birtokbaadásra, valamint a felperes tulajdonjoga bejegyzésének tűrésére kötelezték. A bíróság rámutatott, hogy a II. rendű alperes (mint árverési vevő) tulajdonjoga törlésének azért nincs akadálya, mert a perfeljegyzésre tekintettel nem volt jóhiszemű jogszerzőnek tekinthető. Márpedig a törlési per megindításának az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inyvtv.) 63. §-ában foglalt határideje (6 hónap, illetve 3 év) a jogszabály szövege szerint is csak a jóhiszemű további jogszerzőt védi (Budai Központi Kerületi Bíróság 19.P.21016/2009. számú ítélete). Az ítéletet csak az indítványozó II. rendű alperes fellebbezte meg. Fellebbezésében többek között arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján legfeljebb a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnően nagy értékkülönbsége állapítható meg, de a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközése miatti semmissége nem. A másodfokú bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy ebben a tekintetben a II. rendű alperesnek nincs fellebbezési joga: a szerződés érvénytelenségét megállapító bírósági ítélet elleni fellebbezés tartalmilag a szerződés érvényességének megállapítására irányul – érvelt –, s ezt a II. rendű alperes nem, csak maguk a szerződő felek (a felperes vagy az I. rendű alperes) kérhetnék. Mindezek miatt a másodfokú bíróság a szerződés érvénytelenségének a kérdését egyáltalán nem vizsgálta felül, és ebben a – fellebbezési jog hiányában „fellebbezéssel nem érintett” – részében az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. A fellebbezés egyéb – marginálisnak tekinthető – elemeit megvizsgálta és elutasította a bíróság (a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.083/2011/2. számú ítélete).

- [4] A Kúria a II. rendű alperes felülvizsgálati kérelme nyomán járt el, és 2013-ban hozott ítéletével a jogerős, másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta. Megállapította az eljárási jogszabálysértés tényét, kimondta, hogy a másodfokú bíróságnak érdemben meg kellett volna vizsgálnia a II. rendű alperes fellebbezését, mivel jogi érdekeltisége és perbeli legitimációja kétségekívül fennállt („jogszerzése ugyanis a felperes jogelődje és az I. rendű alperes szerződésének az érvényességétől függött, az teremtette meg a vele szembeni törlési kereset alapját”). Úgy ítélte meg azonban, hogy [1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról (a továbbiakban: Pp.), 275. § (3) bekezdés] ez „nem jelentett olyan súlyú eljárási szabálysértést, mely feltétlenül a határozat hatályon kívül helyezését vonta volna maga után” (a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.20.460/2012/10. számú ítélete), mivel „az elsőfokú bíróság (...) megalapozottan állapította meg a szerződés jóerkölcsbe ütközését és az általa kifejtett indokolással a Kúria mindenben egyetértett”.
- [5] 2. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírósági ítéletek sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, az R) cikk (2) bekezdését (a jogszabályok kötelező ereje), az I. cikk (1) bekezdését (alapvető jogok tiszteletben tartása), (2) bekezdését (alapvető jogok elismerése), a II. cikkét (emberi méltóság védelme), a IV. cikk (1) bekezdését (cselekvési szabadság), a VI. cikk (1) bekezdését (jó hírnév védelme), a XII. cikk (1) bekezdését (vállalkozáshoz való jog), a XIII. cikk (1) bekezdését (tulajdonhoz való jog), a XV. cikk (1) bekezdését (törvény előtti egyenlőség), a XV. cikk (2) bekezdését (megkülönböztetés tilalma), a XX. cikk (1) bekezdését (lelki egészséghez való jog), a XXIV. cikk (1) bekezdését (tiszteséges hatósági eljáráshoz való jog), a XXVIII. cikk (1) bekezdését (pártatlan bírósághoz, tisztességes eljáráshoz való jog), (2) bekezdését ártatlanság védelme, (7) bekezdését (jogorvoslathoz való jog), 25. cikk (1) bekezdését (igazságszolgáltatás), (3) bekezdését (jogalkalmazás egységessége), a 26. cikk (1) bekezdését (bírák törvény alá rendeltsége, bírák utasításának tilalma) és 28. cikkét (értelmezési követelmény).
- [6] Az állított alaptörvény-ellenességet a következő indokokkal támasztja alá az indítványozó. A Kúria hasonló tényállás mellett, azonos jogkérdésben jelen ügytől eltérően döntött, ez sérti a jogbiztonságot és az ítélkezési gyakorlat egységességének a követelményét. A bizonyítékok nem támasztották alá a megállapított tényállást, tehát az eljárás tisztességtelen volt. A bíróság „hazugnak” minősítette az adásvételi szerződést ellenjegyző ügyvédet, ami sérti az ártatlanság védelmét. A Kúria ítéletében a „lakasmaffia” kifejezés kapcsolatba hozása a peres felekkel szintén sérti az ártatlanság védelmét és a jó hírnévhez való jogot, valamint az emberi méltósághoz való jogot is. A másodfokú bíróság az elsőfokú döntést hatályon kívül helyező végzésében olyan megállapításokat tett, amelyekkel tulajdonképpen utasította a megismételt eljárás során eljáró elsőfokú bíróságot, holott az Alaptörvény szerint a bíró ítélkező tevékenységében nem utasítható. A hatósági árveréssel az indítványozó az ingatlan tulajdonosa lett, a Kúria azonban elrendelte a felperes tulajdonjogának visszajegyzését, ezzel megsértve az indítványozó tulajdonhoz való jogát. Az árverésen történő szerzés a tulajdonszerzés eredeti és nem származékos módja, tehát az árverési szerzővel szemben csak az árverés jogerőre emelkedéséig lehet igényt

érvényesíteni, ezt követően nem. Tehát az eredeti adásvételi szerződés esetleges érvénytelensége az árverési vevő tulajdonszerzését nem érintheti. A másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezését érdemben nem bírálta el (a jogszabálysértést a Kúria is megállapította ítéletében), ezzel megsértette a jogorvoslathoz való jogát.

II.

[7] Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„R) cikk (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„IV. cikk (1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”

„XII. cikk (1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XX. cikk (1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„25. cikk (1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

[...]

(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.”

„26. cikk (1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

- [8] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság Abtv.-ben foglalt feltételeinek megfelel-e.
- [9] A támadott kúriai ítéletet a panaszos 2013. március 12-én vette át, panasza május 8-án, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt 60 napos határidőn belül érkezett az elsőfokú bírósághoz. A panasz megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó előírást [Abtv. 27. §], az eljárás megindításának indokait és a jogsérelem lényegét, a vizsgálendő bírói ítélet(ek)et, illetve az Alaptörvény sérülni vélt előírásait is. Az indítványozó a vélt alaptörvény-ellenesség indokait is – részben – előterjesztette: megfelel a határozottság követelményének a kérelem a tulajdonhoz való jog, a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog mint alapjog vonatkozásában. Az alkotmányjogi panasz kifejezett kérelmet tartalmaz az alaptörvény-ellenesség megállapítására és a megsemmisítésre. Az Abtv. 27. § szerinti érintettség megállapítható: az indítványozó a per II. rendű alperese, aki jogorvoslati jogait kimerítette. Az Alkotmánybíróság eljáró tanácsa végezetül megállapította, hogy a panasz eleget tesz az Abtv. 29. §-ában írt követelményeknek is. Mindezek alapján a panasz befogadása mellett döntött.
- [10] Az alkotmányjogi panasz azonban ennek ellenére – az alábbiakban részletezettek szerint – csak részben felel meg a törvényi feltételeknek.
- [11] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén [ld. pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]] – lehet alapítani. Nem szabályoz továbbá az indítványozó számára biztosított alapjogot az R) cikk (2) bekezdése, a 25. cikk (1) és (3) bekezdése, a 26. cikk (1) bekezdése és a 28. cikk sem. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ezek vonatkozásában az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján visszautasította.
- [12] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg továbbá, hogy nem felel meg a kérelem a határozottság követelményének [Abtv. 52. § (1)–(1b) bekezdés] az Alaptörvény II. cikke, IV. cikk (1) bekezdése, VI. cikk (1) bekezdése, XII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) bekezdései, XX. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (2) bekezdése vonatkozásában. A felsorolt alaptörvényi rendelkezések tekintetében ugyanis az indítványozó vagy egyáltalán nem terjesztett elő indokolást, vagy indoklása összefüggéstelen, alkotmányjogi érvekkel alá nem támasztott. Továbbá az indítványozó e körben részben nem is saját alapjoga sérelmét állítja [pl. az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével kapcsolatban a „peres felek”, a XXVIII. cikk (2) bekezdésével összefüggésben pedig az adásvételi szerződést ellenjegyző ügyvéd alapjogainak sérelmére is hivatkozik], e körben tehát személyes érintettsége is hiányzik. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt mindezek vonatkozásában az Abtv. 64. § *b)* és *d)* pontja alapján visszautasította.

IV.

- [13] Az Alkotmánybíróság először az indítványozónak a jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére vonatkozó hivatkozását vizsgálta meg.
- [14] Az indítványozó (mint II. rendű alperes) tulajdonjogának törlésére a vizsgálat tárgyát képező peres ügyben az adott alapot, hogy a bíróság a per során az eredeti (a felperes jogelődje és az I. rendű alperes által kötött) adásvételi szerződést jóerkölcsbe ütközőnek minősítette, és annak semmisségéről döntött. A perben az is

megállapítást nyert, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtójának az ingatlan megvásárlásakor tudomása volt arról, hogy ingatlant érintően per van folyamatban (a Budai Központi Kerületi Bíróság elsőfokú ítélete szerint a II. rendű alperes gazdasági társaság törvényes képviselője az árverés előtt „a tulajdoni lap áttekintésekor tudomást szerzett arról, hogy az ingatlanra bejegyzést nyert egy perfeljegyzés”). Ennek alapján a bíróság a II. rendű alperest – az alkotmányjogi panaszost – nem tekintette az Inyvtv. 63. § (2) bekezdése szerinti „jóhiszemű további jogszerzőnek”, s elrendelte tulajdonjoga törlését. Az indítványozó az ítélet ellen fellebbezett, a fellebbezés tárgya volt többek között az elsőfokú ítéletnek a szerződés érvénytelenségét megállapító rendelkezése is (az indítványozó szerint a vitatott adásvételi szerződés jóerkölcsbe ütközése nem volt kétséget kizáróan megállapítható, ha a szerződés érvénytelen, akkor is csupán a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékkülönbsége miatt), ugyanakkor – amint azt a Kúria később meg is állapította – ezt a fellebbezési kérelmet a másodfokú bíróság jogszabálysértő módon egyáltalán nem bírálta el.

- [15] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége.” [22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]] Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.]. Tekintettel arra, hogy a jogorvoslathoz való jog tekintetében az Alaptörvényben rögzített szabályok megegyeznek az Alkotmányban foglaltakkal, a 23/1998. (VI. 9.) AB határozat fent idézett megállapítása a 13/2013. (VI. 17.) AB határozat (Indokolás [32]) alapján jelen ügyben is alkalmazható.
- [16] Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják.
- [17] A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslathoz való jog mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap)jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. Jelen ügyben az alkotmányjogi panasz benyújtására az adott okot, hogy a bíróság a panaszost tulajdonjoga törlésének tűrésére kötelezte, s ezzel a panaszos véleménye szerint számára jogsérelemet okozott. Az alkotmányossági vizsgálat lefolytatásának nem előfeltétele az, hogy az Alkotmánybíróság a tulajdonjog kifejezett sérelmét megállapítsa.
- [18] Az viszont megállapítható, hogy bár az elsőfokú bírósági döntéssel szemben a panaszos törvényben biztosított jogorvoslati jogával élve nyújtott be fellebbezést, kérelme nem került elbírálásra. A másodfokú bíróság a panaszos fellebbezési jogát nem ismerte el, az egyébként törvény szerint rendelkezésre álló rendes jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét a másodfokú bíróság döntése megakadályozta. Ennek következtében annak a szerződésnek az érvénytelensége tárgyában, melytől az indítványozó jogszerzése függött, másodfokú eljárás nem folyt, a panaszost – mint II. rendű alperest – marasztaló elsőfokú döntést megvizsgáló másodfokú döntés nem született.
- [19] A felülvizsgálati jogkörben eljáró Kúria az eljárási szabálysértés tényét egyértelműen, kifejezetten megállapította, azonban a támadott bírósági határozat hatályon kívül helyezésére nem látott okot. Indokolásként a Pp. 275. § (3) bekezdésére hivatkozott, mely szerint „[h]a a felülvizsgálni kért határozat a jogszabályoknak megfelelő, vagy olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Kúria a megtámadott határozatot hatályában fenntartja”. A Kúria megítélése szerint a fellebbezési jog el nem ismerése (s ennek következtében a másodfokú döntés hiánya az eljárás tárgyát képező szerződés érvényességének kérdésében) azért nem volt kellően súlyos, mert az elsőfokú döntés megalapozott volt.

- [20] A Pp. idézett szabályának a jogorvoslati joghoz való alkotmányos alapjoggal összhangban álló értelmezése az Alkotmánybíróság megítélése szerint ugyanakkor azt feltételezi, hogy amennyiben rendelkezésre áll valamely rendes jogorvoslati út, akkor ezzel az érintett élni is tud. Nem minden eljárási szabálysértés vezet automatikusan a Kúria által felülvizsgált bírósági határozatok hatályon kívül helyezéséhez: a Pp. idézett 275. § (3) bekezdése széles körű mérlegelési lehetőséget biztosít a Kúriának az alsóbb fokú bíróságok által a döntéshozatalt megelőzően elkövetett eljárásjogi szabálysértés(ek) súlyának megítélésére. Értelemszerűen azonban csak egy, már lefolytatott eljárás és ennek alapján meghozott döntés vonatkozásában mérlegelhető az a kérdés, hogy egy esetleges eljárási jogszabálysértés az ügy érdemi megítélését befolyásolhatta-e, s ha igen, milyen mértékben. A Pp. 275. § (3) bekezdése ennek megfelelően kizárólag akkor nyerhet alkalmazást, ha a szóban forgó bíróság ugyan nem tett maradéktalanul eleget az eljárási szabályoknak, de az eljárást lefolytatva döntést hozott, és a Kúria megítélése szerint e döntés tartalmát az eljárási szabálysértés nem befolyásolta. Tehát amennyiben megállapítható, hogy ha a bíróság minden tekintetben a szabályoknak megfelelően járt volna el, akkor is ugyanúgy döntött volna (a Pp. szóhasználatával élve a hibának nem volt „lényeges” kihatása a meghozott és a Kúria által felülvizsgált érdemi döntésre). Amennyiben viszont az eljárási jogszabálysértés éppen abban áll, hogy – mint jelen esetben – a másodfokú eljárást le sem folytatták – a jogszerűen benyújtott fellebbezést egyáltalán nem bírálták el –, a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazása a jogorvoslati jog sérelmét eredményezi.
- [21] A – felülvizsgálati kérelem alapján lefolytatott – rendkívüli jogorvoslati eljárás és a – fellebbezés nyomán lefolytatott – másodfokú eljárás között lényegi, érdemi különbségek vannak. Például a másodfokú eljárásban – ha korlátozottan is, de – lehetőség van új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására [Pp. 235. § (1) bekezdés], míg a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének már nincs helye, a Kúria csak a rendelkezésre álló iratok alapján dönt [Pp. 275. § (1) bekezdés]. Ezért a Kúriának a rendelkezésre álló iratok alapján kialakított azon meggyőződése, miszerint az elsőfokú döntés megalapozott volt – s ekként a másodfokú eljárás lefolytatása sem vezethetett volna más eredményre – nem pótolhatja a másodfokú eljárás és döntés teljes hiányát. A Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával nem foszthatja meg a fellebbezésre jogosultat a rendes jogorvoslati úttól.
- [22] Az a követelmény, hogy a fellebbezést a másodfokú eljárásban érdemben el kell bírálni, s ennek elmulasztása a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését eredményezi, a Legfelsőbb Bíróság (a Kúria jogelődje) gyakorlatából is következik: amikor például a másodfokú bíróság jogszabályi rendelkezés hiányában szűkítette a fogyatékos cselekvőképességű fél jognyilatkozatának semmissége megállapítására jogosult alanyok körét, a Legfelsőbb Bíróság az ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot a „téves jogi álláspontja folytán érdemben el nem bírált fellebbezés elbírálása érdekében új eljárásra és új határozat hozatalára utasította” (1020/2004. számú polgári elvi határozat). Amikor a másodfokú bíróság a jognyilatkozatok pótlásával összefüggésben elfoglalt „téves álláspontja következtében nem foglalkozott érdemben az alperesek fellebbezésével”, a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasította, mivel „e hiány (...) a felülvizsgálati eljárás során nem pótolható” (BH2004. 139). A Legfelsőbb Bíróság szerint továbbá a másodfokon eljárt bíróság az ügy érdemi elbírálására is kiható súlyos eljárási jogszabálysértést követett el (ami miatt a felülvizsgálati kérelmek érdemben nem voltak elbírálhatóak), amikor kizárólag az egyik alperes által előterjesztett fellebbezést bírálta el, a másik alperes fellebbezéséről azonban nem döntött. Az ügyben a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és kimondta, hogy a megismételt eljárásban az el nem bírált fellebbezésről is döntenet kell (Pfv.VI.20.550/2010/10.).
- [23] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján a vizsgált esetben a jogorvoslati jog sérelmét állapította meg. Az alapjogsérelem a másodfokú döntés hiányában ölt testet: a jogorvoslati jog sérelme azáltal valósult meg, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (a Kúria által is elismerten) biztosították ugyan a sérelmezett, elsőfokú bírósági ítélettel szembeni fellebbezést, a másodfokú bíróság döntése – a panaszos fellebbezési jogának el nem ismerése – miatt azonban a panaszos ezen jogával nem tudott élni. Tehát a kétségkívül fennálló rendes jogorvoslati út igénybevételének a lehetőségétől – attól, hogy az elsőfokú ítélet elleni kifogásait, az ügyet érintő érveit és bizonyítékait a fellebbezés elbírálására hatáskörrel rendelkező másodfokú bíróság elé tárja, s a bíróság azokat a vonatkozó eljárási jogszabályok keretei között érdemi vizsgálat tárgyává tegye – a panaszost a bíróságok elzárták.
- [24] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság teljes ülése – az Abtv. 49. § (6) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján eljárva – a rendelkező részben foglaltak szerint a Kúria Pfv.VI.20.460/2012/10. számú és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.083/2011/2. számú ítélete alaptörvény-ellenességét állapította meg, és azokat az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdése alapján megsemmisítette.

- [25] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a megsemmisítésre kizárólag az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelme miatt került sor, a testület a megsemmisített bírósági ítéletek tartalmát nem vizsgálta, s így döntése nem jelent állásfoglalást abban a kérdésben, hogy a vizsgálat tárgyát képező peres ügyben hozott – a Kúria által megalapozottnak tartott – elsőfokú ítélet érdemben helyes volt-e. Az indítványozónak a tulajdonhoz való, illetve a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét állító hivatkozásának vizsgálatára az ítéletek egyéb ok miatt történt megsemmisítése miatt nem került sor.

Budapest, 2014. március 25.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
Dr. Kiss László
alkotmánybíró helyett

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/789/2013.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3065/2014. (III. 26.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Balsai István, dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Salamon László és dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt – az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése és a XXIII. cikk (1) bekezdése sérelme vonatkozásában – elutasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panasznak azt a részét, amely az Alaptörvény B) cikke, 2. cikk (1) bekezdése és a 25. cikk (3) bekezdése sérelmét állítja, visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján 2014. március 18-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú, 2014. március 17-én kelt határozata ellen. Kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva állapítsa meg a Kúria határozatának a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 676/2014. számú határozatára, valamint a Hajdú-Bihar Megye 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottság (a továbbiakban: OEVB) 26/2014. (III. 06.) számú határozatára is kiterjedő alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény számos rendelkezését.
- [2] Utalt a Kúria Kvk.III.37.183/2014/10. számú, 2014. március 5-én meghozott végzésére is, amely hasonló ügyben más döntést tartalmaz.
- [3] 2. Az ügy előzményéhez tartozik, hogy egy magánszemély beadványozó 2014. március 5. napján kifogást nyújtott be egyéni választókerületi képviselőjelölt választási plakátjainak villanyoszlopra való elhelyezése miatt.
- [4] Az OEVB a kifogás mellékleteként csatolt fénykép alapján a 26/2014. (III. 06.) számú határozatában megállapította, hogy a képviselőjelölt plakátjának elhelyezése a reklámtáblák, reklámhordozók és egyéb reklám célú berendezések, közutak melletti elhelyezésének részletes szabályairól szóló 224/2011. (X. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. § (2) bekezdés *d*) pontjában foglaltakat sérti, ezzel e magatartás ütközik a Ve. 2. § (1) bekezdés *a*) és *e*) pontjába. Ezért az OEVB a határozatában a kifogásnak helyt adott, megállapította a jogszabálysértés tényét és a jogsértőt eltiltotta a további jogsértéstől.
- [5] A képviselőjelölt fellebbezése folytán az NVB a 2014. március 12. napján kelt 676/2014. számú határozatával az OEVB határozatát helybenhagyta. Határozata indokolásában hivatkozott a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 12. § (3) és (3b) bekezdésében foglaltakra, továbbá arra, hogy a Rendelet 1. §-a reklámcélú berendezésként kifejezetten nevesíti a Ve. 144. §-a szerinti választási plakátot, ezért egyértelmű, hogy a Kkt. 12. § (3b) bekezdésében és a Rendelet 3. § (2) bekezdésének *a*) pontjában rögzített tilalom a választási plakátokra is vonatkozik.
- [6] Az NVB határozatával szemben a kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben kérte a határozat megváltoztatását és a kifogás elutasítását.
- [7] A Kúria a panaszban támadott végzésben elsődlegesen arra mutatott rá, hogy a választási plakát elhelyezésére vonatkozó szabályokat a Ve. VIII., a választási kampányról szóló fejezetének 144. §-a tartalmazza. A választási plakát tekintetében a Ve. 144. § (3) bekezdése azt az általános szabályt rögzíti, hogy a plakát a kampányidőszakban – a (4)–(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető. A Ve. 144. §-ának helyes értelmezése szerint a választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. 144. §-ának rendelkezései az irányadóak. A választási szervek az e rendelkezéseknek való megfelelést vizsgálhatják, míg a közúti közlekedési szabályok, továbbá a reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó rendeleti szabályokat nem alkalmazhatják, tekintve, hogy a Ve. 144. §-a egy zárt szabályrendszert alkot. A Kúria szerint a választási szervek által alkalmazott Kkt. 12. § (3b) bekezdése a reklám célú berendezések esetében tiltja a villanyoszlopon való elhelyezést, de a Kkt. a reklám célú berendezés fogalmát nem határozza meg, így nem vonja szabályozási körébe a Ve. 144. §-a szerinti választási plakátot. A végzés szerint a Rendelet 1. §-a ugyan e fogalmi kört pontosan rögzíti, abba beleérti a választási plakátot is, azonban e rendelkezés alkalmazását a Ve. 144. §-a (4)–(7) bekezdései nem teszik lehetővé, így a korlátozás nélküli elhelyezés főszabályát e rendelkezés sem ronthatja le. A Kúria megállapította, hogy a plakát elhelyezését kifogásoló panasz alaptalan. A végzésben foglaltak szerint a plakátok villanyoszlopon való elhelyezése nem sérti a Ve. 144. §-át, továbbá a Ve. 2. § (1) bekezdés *a*) és *e*) pontját sem, így emiatt jogsértés megállapítására és az attól való eltiltásra nem kerülhet sor. Erre tekintettel a Kúria az NVB 676/2014. számú határozatát – a Hajdú-Bihar Megye 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Bizottság határozatára is kiterjedő hatállyal – a Ve. 231. § (5) bekezdésének *b*) pontja alapján megváltoztatta és a kifogást a Ve. 220. §-a alapján elutasította.

- [8] 3. Az alkotmányjogi panasz szerint a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3.számú végzése az Alaptörvény alábbi cikkeit, illetve rendelkezéseit sérti:
- az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésben biztosított passzív választójogot,
  - az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogot,
  - az Alaptörvény B) cikkében kinyilvánított demokratikus jogállam, illetve 2. cikk (1) bekezdésében biztosított szabad választás elvét,
  - az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében biztosított törvény előtti egyenlőséghez való jogot,
  - az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében kimondott jogállamiság elvét, illetőleg ennek keretén belül a jobbiztonsághoz való jogot, valamint
  - az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglaltakat, miszerint a „Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét”.
- [9] Az indítványozó utal arra, hogy az ügyben közvetlen érintettsége megállapítható, mert a Kúria határozatában érintett választókerületben nyilvántartásba vett jelöltként a választási kampány aktív résztvevője, a vonatkozó bírósági döntéssel érintett kampánytevékenységben jelöltként részt vesz.
- [10] Az alkotmányjogi panasz részletes indokolást tartalmaz a felhívott alaptörvényi szabályok sérelmét illetően, amelynek a lényege a következőképpen foglalható össze.
- [11] 3.1. A vonatkozó kúriai döntés sérti az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésben biztosított passzív választójogot, illetőleg annak gyakorlását, azáltal, hogy egyenlőtlen feltételek közé kényszeríti a jelölő szervezeteket és a jelölteket a választási kampány során.
- [12] 3.2. A vonatkozó kúriai döntés ellentétes az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadsághoz való joggal, mert az adott egyéni választókerületben induló más jelöltek véleménynyilvánítási szabadságát korlátozza azáltal, hogy a Ve. és a vonatkozó törvények világos rendelkezései ellenére a Kúria az egyik jelölt számára egyenlőtlen, vagyis sokkal kedvezőbb feltételeket biztosított a döntése előtti kampányidőszakra vonatkozóan.
- [13] 3.3. A Kúria döntése sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében biztosított törvény előtti egyenlőséghez való jogot, mivel a Kúria a világos és egyértelmű jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes döntése a villanyoszlopokra addig már plakátot elhelyező jelölt számára kedvezőbb jogi helyzetet biztosított.
- [14] 3.4. A panasz érvelést tartalmaz az Alaptörvény B) cikkében foglalt demokratikus jogállam, illetve 2. cikk (1) bekezdésében biztosított szabad választás elve és az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglaltak sérelméről.

II.

- [15] 1. Az alkotmányjogi panasz – az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése és a XXIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmére vonatkozó részében – az Abtv.-ben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelel.
- [16] A Kúria végzése értelmében a Ve. a Rendelet mindenkire kiterjedő hatályú tiltást tartalmazó szabálya alkalmazását nem teszi lehetővé. Ez azt jelenti, hogy a Kúria végzése, amely a Ve. szabályait hajtja végre, jogot állapít meg. A Kúria jogértelmezése az egyéni választókerületi jelölteket közvetlenül, további jogalkalmazói lépések nélkül, konkrét módon érinti. Ez azért van így, mert a Kúria törvényértelmezésének a felülvizsgálatára nincs lehetőség.
- [17] A panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést tartalmaz, mert annak vizsgálatára irányul, hogy a választási kampányeszközök egyike alkalmazásának milyen alkotmányos követelményei vannak az egyes, a panaszban nevesített alapjogokból eredően. A panaszban alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az is, hogy a Kúria egymással összhangban nem álló döntései közül a panasz az időben korábban született, a plakátelhelyezést korlátozó jogértelmezésnek kíván utat nyitni az időben később született kúriai döntéssel szemben.
- [18] 2. A panasz tartalma alapján az is megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz nemcsak alapvető jogok, hanem az Alaptörvény más szabályai sérelmére is hivatkozik.

- [19] Alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmére lehet csak hivatkozni.
- [20] A panasznak az a része, amely az Alaptörvény B) cikkében foglalt demokratikus jogállam, illetve 2. cikk (1) bekezdésében biztosított szabad választás elve és az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglaltak (a jogegység biztosítása) sérelméről szól, Alaptörvényben biztosított jogra nem hivatkozik, ezért alkotmányjogi panasz eljárásban, az Alkotmánybíróságnak ebben a hatáskörében nem bírálható el.
- [21] Az Alkotmánybíróság ezért a passzív választójog, a véleményszabadság és a jogegyenlőség sérelme körében vizsgálódott érdemben.
- [22] A kúriai végzés és az Alaptörvény B) cikkében foglalt demokratikus jogállam, illetve 2. cikk (1) bekezdésében biztosított szabad választás elve, továbbá az Alaptörvény 25. cikkében (3) bekezdésében foglaltak összhangját az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatta. Ezért az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszban azt a részét, amely az Alaptörvény B) cikke, 2. cikk (1) bekezdése és a 25. cikk (3) bekezdése sérelmét állítja, visszautasította.
- [23] 3. Az Ügyrend 31. § (6) bekezdése lehetővé teszi, hogy „az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozat-tervezetet” terjesszen a testület elé.

III.

- [24] Alaptörvény panaszban hivatkozott, az érdemi vizsgálattal érintett szabályai:

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. [...]”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes. [...]”

„XXIII. cikk (1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.”

IV.

- [25] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése és a XXIII. cikk (1) bekezdése sérelme vonatkozó alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [26] 1. Az Alkotmánybíróságnak azt kellett és lehetett vizsgálnia a bírósági döntés elleni panasz alapján, hogy a passzív választójog, a véleményszabadság és a jogegyenlőség sérelme a Kúria döntése következtében az alkotmányjogi panasz benyújtójánál megállapítható-e. E kérdés megítélésénél abból kell elsősorban kiindulni, hogy mi az alkotmányjogi panasz funkciója.
- [27] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy az „állam elsőrendű kötelezettsége” az ember jogainak védelme.
- [28] A 3367/2012. (XII. 15.) AB végzés Indokolásának [13] bekezdése úgy értelmezte az Alaptörvényt, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti alkotmányjogi panasz jogintézményének elsődleges célja az egyéni, szubjektív jogvédelem: a ténylegesen jogsérelmet okozó alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve alaptörvény-ellenes bírói döntés által okozott jogsérelem orvosolása. A 3149/2013. (VII. 24.) AB határozat Indokolásának [19] bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz egyéni jogvédelmi eszköz. A 25/2013. (X. 4.) AB határozat Indokolásának [49] bekezdése értelmében az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz alapján folytatott eljárásokban elsősorban jogvédelmi szerepe van, mert az Abtv. 26–27. § rendelkezései értelmében az a feladata, hogy az Alaptörvényben biztosított alkotmányos alapjogoknak ténylegesen érvényt szerezzen.
- [29] A panasz lényeges tartalma az, hogy a támadott bírói döntés alapjául szolgáló jogszabályok olyan értelmezését tartja a felhívott alapjogokkal (véleménynyilvánítás, törvény előtti egyenlőség, választójog) összhangban állónak, amely a képviselőjelöltek kampánytevékenységét illetően ugyanezeknek a jogoknak (véleménynyilvánítás, választójog) az általános korlátozását jelentené mindenkire kiterjedő hatállyal. Alkotmányjogi panasz

nem irányulhat ilyen jogkorlátozásra. Ez közvetlenül következik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséből, amely szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése (vagy valamely alkotmányos érték) védelme érdekében korlátozható.

- [30] 2. Az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése előírja, hogy az országgyűlési képviselőket a „sarkalatos törvényben meghatározott módon” kell megválasztani. A választások módjára vonatkozó egyik törvény a Ve.
- [31] A Kúria állandó gyakorlata, hogy választási eljárási ügyekben a Ve.-t tartja elsődlegesnek, más jogszabályt a választási törvényekkel összhangban alkalmaz.
- [32] Ezt indokolja a viszonylag rövid, naptári napokban megállapított határidő. Az Alkotmánybíróság az 59/2003. (XI. 26.) AB határozatban megállapította, hogy a választási eljárásnak a demokratikus legitimitáció biztosításában megnyilvánuló funkciója, valamint az eljárási rend sajátosságai indokoltta teszik a rövid jogorvoslati határidők és az ehhez kapcsolódó szigorúbb feltételek meghatározását. (ABH 2003, 607, 612–613.)
- [33] A Kúria kifogásolt határozata nem állapította meg a választási kampány egyik eszközének használatára vonatkozó tiltás fennállását. A döntés következtében valamennyi jelölt azonos, a korábbi kúriai döntésben értelmezett képest kiterjesztett jogi feltételekkel használhat választási plakátot.
- [34] A Kúria döntése a passzív választójogot nem korlátozta.
- [35] A passzív választójog gyakorlásához kapcsolódó véleménynyilvánítást sem korlátozza a panaszban támadott végzés.
- [36] A Kúria végzésében személyek közötti különbségtétel nem ismerhető fel, a benne foglalt jogértelmezés nem tesz különbséget képviselőjelöltek között.
- [37] A törvény előtti egyenlőséggel összefüggésben azt is meg kell állapítani, hogy a Kúria Kvk.III.37.355/2014/3. számú, március 19-én kelt végzése kimondta: az eljárásában „újlag felmerült jogi érvek ismeretében – melyek a Kvk.III.37.183/2014/10. számú végzésben nem kerültek értékelésre – nem tartja fenn az előbb említett végzésben kifejtett álláspontját. Ugyanakkor mindenben osztja a 2014. március 17. napján meghozott Kvk. II.37.307/2014/3. számú végzésben felhozott jogi érvrendszert, attól eltérni nem kíván.”
- [38] Mindezek alapján az indítványozónak az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében, XV. cikk (1) bekezdésében és a XXIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogai sérelme nem állapítható meg.
- [39] 3. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.
- [40] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012 (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [41] A 3037/2014. (III. 13.) AB határozat Indokolásának [29]–[30] bekezdése szerint alkotmányjogi panasz értelmét, és az Alkotmánybíróság feladatát értenénk félre, ha az Alkotmánybíróság – hasonlóan egy rendes bírósági felülvizsgálati fórumhoz – a bírósági döntések korlátlan felülvizsgálatát végezné pusztán amiatt, mert egy téves döntés érintheti a sérelmet szenvedett fél alapvető jogait. Az eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása és értékelése, az alkalmazandó jog meghatározása és annak az értelmezése kizárólag a rendes bíróság feladata.

- [42] A végzés ama megállapításainak az értékelése, amely szerint a Rendelet 1. §-a „alkalmazását a Ve. 144. §-a (4)–(7) bekezdései nem teszik lehetővé”, illetve „a plakátok villanyoszlopon való elhelyezése nem sérti a Ve. 144. §-át, továbbá a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontját”, az alkalmazandó jog megválasztását, a Kkt., a Rendelet és a Ve. viszonyának az önálló értelmezését jelentené. Erre alkotmányjogi panasz hatáskörben nincs lehetőség.

Budapest, 2014. március 24.

*Dr. Paczoly Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró*

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró különvéleménye

- [43] Nem értek egyet a határozat rendelkező részével és annak indokolásával.
- [44] A villanyoszlopokon elhelyezett választási célú plakátokra vonatkozó eltérő jogi álláspontokat tartalmazó kúriai végzésekre tekintettel kizárólag olyan AB határozattal tudtam volna a jelen ügyben egyetérteni, amely kifejezésre juttatja a következőket.
- [45] 1. A közúti közlekedés rendjéről szóló törvénynek (a továbbiakban: Kkt.) és végrehajtási rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) imperatív szabályai a választási eljárás időszakára vonatkozóan is irányadóak, az azokban meghatározott tilalmaknak és korlátozásoknak a választási eljárásban is érvényesülniük kell. A Kkt. ugyanis szintén védelmez alapvető jogot, az Alaptörvény II. cikkében oltalmazott emberi életet, amely nyilvánvalóan nem függeszthető fel a kampányidőszakban sem.
- [46] 2. Következésképpen a jelenleg folyamatban lévő választási eljárás során a jelenlegihez hasonló ügyben első alkalommal hozott kúriai döntés (a március 5-én kelt Kvk.II.37.183/2014. számú végzés) jogilag helytállóan állapította meg, hogy a Kkt. 12. § (3b) bekezdésében és a Rendelet 3. § (2) bekezdésében rögzített tilalom a választási plakátra is vonatkozik. Az indítványozó állítása szerint ezt a döntést nemcsak ő, hanem más képviselő jelöltek is követik.
- [47] 3. A Kkt., a Rendelet és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) viszonyában a kétségtelenül fennálló összhang hiányának a jövőre nézve történő kiküszöbölésére a Ve. 233. § (1) bekezdésén alapuló speciális eljárásban sem lehetőség, sem szükség nincsen, arra – amennyiben a jogalkotó azt a továbbiakban is elmulasztaná – a jogosulttól származó utólagos normakontroll iránti kezdeményezés esetén kerülhet sor.

- [48] 4. A Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panasz – az indítvány a III/1. (passzív választójog sérelme), illetőleg a III/4. (törvény előtti egyenlőség sérelme) pontjai tekintetében, az ott szereplő indokolással – megalapozott.
- [49] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróságnak a megtámadott kúriai végzést meg kellett volna semmisítenie.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [50] A rendelkező rész 1. pontjával nem értek egyet.
- [51] Annak következtében, hogy a Kúria ugyanazon választási folyamat során ugyanazon jogkérdésben ellentétes álláspontot foglalt el, olyan helyzet keletkezett, mely véleményem szerint sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt választási eljárási alapelvet, a jelöltek közötti esélyegyenlőség elvét. Az ellentétes döntések folytán hátrányba kerültek azok a jelöltek, akik a Kúria korábbi jogértelmezését tiszteletben tartották, és a kampányban tartózkodtak a korábbi jogértelmezéssel jogellenesnek minősített magatartástól. A jogrendszer működése során előfordulhat olyan eset, hogy az eljáró bíróság jogértelmezését megváltoztatja – erre a bíróságoknak az ítélezési tevékenység természetes velejárójaként elvitathatatlan joguk van – ez azonban adott esetben és helyzetben gyengítheti a jogbiztonság követelményének érvényesülését. Állásponatom szerint a jelen esetben is ez történt.
- [52] Az elbírálendő panasz kapcsán az Alkotmánybíróságnak arról kellett volna állást foglalnia, hogy az esélyegyenlőség említett sérelme megalapozhatja-e alkotmányjogi panasz eredményes érvényesítését. Ennek ugyanis az Abtv. 27. §-a alapján csak akkor van helye, ha a bírói döntés következtében az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérül.
- [53] Az egyértelműen megállapítható, hogy az alkotmányos szabályozás a képviselőjelöltek esélyegyenlőséghez való jogát expressis verbis nem nyilvánítja Alaptörvényben biztosított jognak. További kérdés azonban, hogy az esélyegyenlőséghez való jog tekinthető-e az indítványban említett három alapjog (passzív választójog, véleménynyilvánítási szabadság, jogegyenlőség joga) valamelyike részének, illetve levezethető-e ezek egyikéből. Az Alkotmánybíróság határozata – azon túlmenően, hogy megállapította, miszerint az említett alapjogok nem sérültek – ennek vizsgálatával, illetve idevonatkozó, részletes érveléssel alátámasztott álláspontjának kialakításával adós maradt. Enélkül véleményem szerint nem válaszolható meg megnyugtatóan, hogy a bírói döntés következtében sérült-e az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga, azaz enélkül az indítvány a hivatkozott alapjogokra alapított részében érdemben nem bírálható el.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

- [54] A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró különvéleménye

- [55] Nem értek egyet sem az elfogadott határozat rendelkező részével, sem a hozzá fűzött indokolással.
- [56] 1. Véleményem szerint az Alkotmánybíróság döntése meghozatala során megkerülte az ügyel összefüggésben a legfontosabb kérdés vizsgálatát, nevezetesen azt, hogy a Kúria miként értelmezte a választási eljárásról szóló

2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) viszonyát, és az a jogértelmezés sért-e Alaptörvényben biztosított jogot.

- [57] A villanyoszlopokon való reklámozás tilalmát elsőként az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXII. törvény 4. §-a tartalmazta, amely a Kkt. 12. § (3) bekezdése helyébe új rendelkezést léptetett. Ezt követően az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXIX. törvény a 2011. január 1-jén életbe lépett szabályozást újból módosította, elfogadva a jelenleg hatályos Kkt. 12. § (3) bekezdését és beiktatva a (3a), (3b) és (3c) bekezdéseket. A miniszteri indokolás szerint az újabb módosítás célja a lakott területen kívüli és belüli szabályozás markánsabb elválasztása, és a lakott területen belüli kvázi abszolút tilalom kimondása.
- [58] Erre az abszolút tilalomra utal a Ve. 144. §-a. Mindez azt jelenti, hogy választási időszakban a Ve. rendelkezésein kívül más törvény is alkalmazandó a plakátok elhelyezésére.
- [59] Álláspontom szerint – függetlenül attól a kérdéstől, hogy a reklámtáblák, reklámhordozók és egyéb reklám célú berendezések közutak melletti elhelyezésének részletes szabályairól szóló 224/2011. (X. 21.) Korm. rendelet alaptörvény-ellenes módon terjesztette-e ki hatályát a választási plakátokra is – a Kúria döntése meghozatalakor az Alaptörvény 28. cikkét nem vette figyelembe és ezáltal alaptörvény-ellenes jogértelmezésre jutott.
- [60] Az Alaptörvény 28. cikke így rendelkezik: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”
- [61] A Ve. és a Kkt. vizsgált szakaszainak a józan észnek és közjónak megfelelő értelmezéséből álláspontom szerint egyértelműen az következik, hogy a választási plakátokra is kiterjed a villanyoszlopon való elhelyezés tilalma.
- [62] 2. A Kúria ezzel ellentétes jogértelmezése véleményem szerint az ügyben érintett indítványozónak a következő alapjogsérelemeket okozza.
- [63] 2.1. Meglátásom szerint a Kúria Kvk.II.37.307/2014/3. számú végzése sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőséghez való jogot, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogot is.
- [64] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányellenes megkülönböztetésről akkor lehet szó, ha a jogszabály egymással összehasonlítható, a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne. [9/1990. (IV. 5.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.]
- [65] Az elfogadott határozat szerint a Kúria döntésének következtében valamennyi jelölt azonos, a korábbi kúriai döntésben értelmezetthez képest kiterjesztett jogi feltételekkel használhat választási plakátot. Az indokolás azt is tartalmazza, hogy a Kúria végzésében foglalt jogértelmezés nem tesz különbséget képviselőjelöltek között.
- [66] A többségi álláspont téved abban, hogy – miután megállapítja az indítványozó érintettségét, aki „félként” az első- és másodfokon eljáró választási szervek előtti eljárásban szerepelt, de a Kúria előtti nemperes eljárásnak nem volt „részese” – kijelenti, hogy a Kúria végzésében személyek közötti különbségtétel nem ismerhető fel, a benne foglalt jogértelmezés nem tesz különbséget képviselőjelöltek között. A folyamat egészét tekintve érhető tetten, hogy az esélyegyenlőség biztosításának kötelezettsége nem teljesül.
- [67] A diszkrimináció alkotmányos szinten abban az esetben vizsgálható, ha a hátrány az azonos helyzetben lévők által alkotott körön belül (homogén csoport) következik be. Jelen esetben a képviselőjelöltek egyértelműen homogén csoportot alkotnak, függetlenül attól, hogy mely párt színeiben indultak.
- [68] Az indítványozó és azok a képviselőjelöltek, akik az NVB következetes gyakorlata és a Kúria korábbi döntése alapján tartózkodtak a villanyoszlopokon való plakátelhelyezéstől, hátrányos helyzetbe kerültek ahhoz a jelölthöz képest, aki a tiltásra vonatkozó gyakorlat ellenére a villanyoszlopokra helyezte saját plakátjait. A helyzet nem intézhető el és nem is orvosolható azzal, hogy a Kúria jogértelmezése nem tesz különbséget képviselőjelöltek között.
- [69] 2.2. Az Alkotmánybíróság 1/2013. (I. 7.) AB határozat Indokolásának [93]–[94] bekezdése értelmében az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampány tevékenységre. Ennek egyik eszköze a választási plakátok készítése és elhelyezése.

- [70] A Ve. 144. § (7) bekezdése értelmében a plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölt szervezet plakátját. A Kúriai döntés eredményeként azon képviselőjelöltek, akik eddig jogszerű magatartást kívántak tanúsítani, olyan helyzetbe kerültek, hogy véleménynyilvánítási jogukat már csak korlátozottan tudják gyakorolni (ugyanis a plakát kiragasztásához rendelkezésre álló felületek száma véges).
- [71] 3. Az ügy egészét tekintve sérült az esélyegyenlőség, valamint a véleménynyilvánítás szabadsága. Az Alkotmánybíróság csak a végzés megsemmisítésével tudott volna megfelelő jogorvoslatot nyújtani. Fontosnak tartom ugyanakkor megjegyezni, hogy a joggyakorlat egységesítése a Kúria feladata, amit az Alkotmánybíróság nem vehet át. A támadott végzés megsemmisítését nem az ellentétes joggyakorlat, hanem az indítványozó alapjogsérelme miatt tartom indokoltnak.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/548/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3066/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.37.318/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.V.37.318/2014/2. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 700/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező, mint jelölt szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóívet vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Békés Megye 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi

Választási Bizottság (OEVB) a 37/2014. (III. 6.) számú határozatában 5.075.000 Ft bírsággal sújtotta. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 700/2014. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását és a bírság törlését kérte. Az ügy érdemét érintő kifogás kapcsán rámutatott a Kúria arra, hogy a Ve. 10. § (1) bekezdése alapján a Ve.-ben meghatározott határidők jogvesztők, emiatt a mulasztás kimentésére nincs lehetőség. A Ve. 124. § (2) bekezdése szerint az ajánló ívek átadásának elmulasztása miatt a kötelezett objektív felelősséggel tartozik, a mulasztáshoz vezető egyedi körülmények értékelésére, mérlegelésére, méltányosság gyakorlására ezért nincs lehetőség. A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közzétele), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslati jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”
- [6] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzétételétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [8] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [10] 4.1. A jelen esetben az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályai a Ve. 124. § (2) bekezdésében szabályozott bírság jogintézményével kapcsolatban olyan alkotmányjogi kérdést, amely a panasz befogadását eredményezhetné, nem vetnek fel.
- [11] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében valamely bírság meghatározásakor a jogalkotó olyan szempontokat vesz figyelembe, mint pl. a jogsértés természete, a jogellenes cselekmény súlya vagy ismétlődése, a megelőzés, a szankció visszatartó hatása a jogsértéstől, vagy a jogsértés által okozott közérdeksérelem. A jogalkotó széleskörű szabadság illeti meg abban a kérdésben, hogy az egyes jogsértésekkel szemben milyen eszközökkel kíván fellépni.
- [12] 4.2. A Ve. 48. §-a (a határozatok közzétele) és a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslati jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.

- [13] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslati joghoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]”. (ABH 1999, 237, 243.)
- [14] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)
- [15] Kifejezetten a régi Ve. 78. § (1) bekezdésével, illetve annak egy bizonyos szövegrészével az Alkotmánybíróság az 59/2003. (XI. 26.) AB határozatban foglalkozott. Az Alkotmánybíróság abban az ügyben azt vizsgálta, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdésének illetőleg döntés meghozatalától számított szövegrésze – tekintettel a választási eljárás jellegére – eredményezi-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelveinek sérelmét. (ABH 2003, 607.) Az új Ve. a döntésekről való tudomásszerzést biztosítja (48. §).
- [16] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [17] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/551/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3067/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.II.37.323/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményeként a Bács-Kiskun Megyei 05. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 2014. március 5. napján kelt 19/2014. számú határozatában visszautasította Nagy Zoltán, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt egyéni képviselőjelölti nyilvántartásba vételét arra hivatkozással, hogy a képviselőjelölt nem rendelkezik az Országgyűlési Képviselők Választásáról szóló 2011. CCIII. törvény 6. §-ában meghatározott 500 érvényes ajánlással. Az OEVB az érvényes ajánlások számát 415-ben határozta meg. A kérelmező fellebbezése alapján a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) a 715/2014. számú határozatában a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A Nemzeti Választási Bizottság határozatának indokolásában megállapította, hogy a kérelmező által benyújtott fellebbezés nem tartalmazta a jogszabálysértés megjelölését, így a fellebbezés a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 231. § (l) bekezdés d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül kellett elutasítani.
- [3] A Kúria Kvk.II.37.323/2014/2. számú végzése a kérelmező felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB 715/2014. számú határozatát helybenhagyta.
- [4] A Kúria döntésében kiemelte, hogy a nemperes eljárás tárgyát az NVB 715/2014. számú határozata képezte, amelyben az NVB érdemi vizsgálat nélkül elutasította a kérelmező azon fellebbezését, amelyet az OEVB 19/2014. (III.05.) számú nyilvántartásba vételt visszautasító határozata ellen terjesztett elő. Leszögezte, hogy az általa tárgyalt választási ügynek nem volt tárgya a kérelmező terhére alkalmazott bírság, amelyre a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott. Döntése indokaként pedig megállapította, hogy tételesen megjelölt jogszabálysértés hiányában az NVB a Ve. helytálló alkalmazásával utasította el érdemi vizsgálat nélkül a kérelmező fellebbezését.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazás folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közlése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslatihoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”
- [6] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság feltételeinek nem felel meg.
- [8] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [9] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [10] Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [11] Jelen esetben az Alkotmánybíróság a rendelkezésére álló iratokból megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz indokolása valójában az OEVB egy másik ügyben hozott, 36/2014. (III. 5.) számú határozatában kiszabott bírságot vitatja, amely nem hozható összefüggésbe sem az NVB 715/2014. számú határozatával, sem a Kúria támadott végzésével.
- [12] A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. határozott kérelemre vonatkozó előírásainak.
- [13] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/553/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3068/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.II.37.324/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.II.37.324/2014/2. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 724/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező, mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Tolna megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 25/2014. (III. 6.) számú határozatában 5 075 000 Ft bírsággal sújtotta, valamint a választókerületben a párt által indítani kívánt jelölt nyilvántartásba vételét elutasította. A fellebbezés folytán

eljárta Nemzeti Választási Bizottság a 724/2014. számú határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mert azt elkésetten nyújtották be.

- [4] A kérelmező ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, amelyben azonban nem az elkésettség miatti elutasítás jogszerűségét vitatta, hanem az NVB határozatának megváltoztatását és a bírság törlését kérte. A Kúria a támadott végzésében rámutatott arra, hogy a Ve. 224. § (2) bekezdése szerint a fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az a megtámadott határozat meghozatalát követő harmadik napon megérkezzen a kifogásolt határozatot hozó választási bizottsághoz. A konkrét ügyben az elsőfokú határozat 2014. március 6. napján kelt, míg a fellebbezés március 10. napján – elkésetten – érkezett az OEVB-hez, ezért az NVB helyesen alkalmazta a jogkövetkezményeket. A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés *a*) pontja alapján az NVB határozatát helyben hagyta.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazás folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közzlése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslati jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”
- [6] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [7] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról.
- [8] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – a Ve. 48. §-át és 124. § (2) bekezdését kifogásoló részében – a befogadhatóság formai feltételeinek nem felel meg.
- [9] Az Abtv. az alkotmányjogi panasz feltételül szabja a jogorvoslat kimerítésének kötelezettségét [Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pont, 27. § *b*) pont].
- [10] A panaszos a jogorvoslatot – a fentiekben említett körben – nem merítette ki.
- [11] Fellebbezését az OEVB határozat ellen elkésetten nyújtotta be, azért azt az NVB a Ve. 231. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [12] A Kúria támadott határozata megállapította, hogy a Ve. 224. § (2) bekezdésére figyelemmel az NVB határozata helyesen állapította meg a fellebbezés elkésettségét.
- [13] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapvető feltétele az is, hogy a támadott bírói határozatban az alaptörvény-ellenesnek vélt rendelkezést a bíróság valóban alkalmazza. Ez következik abból, hogy a törvény az alkalmazása folytán fordulatot használja [3072/2012. (VII. 26.) AB végzés]. A jelen ügyben a Kúria nem alkalmazta a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdését, így az indítvány erre vonatkozó része nem felel meg a 26. § (1) bekezdésében írt követelménynek sem.
- [14] 4.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – a Ve. 224. § (2) bekezdését kifogásoló részében – a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [15] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás

visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [16] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [17] A Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslatihoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.
- [18] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslatihoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]”. (ABH 1999, 237, 243.)
- [19] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)
- [20] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [21] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/554/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3069/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.III.37.329/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.III.37.329/2014/2. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 757/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező, mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 47 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Heves megye 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 36/2014. (III. 5.) számú határozatában 2.385.250 Ft bírsággal sújtotta. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 757/2014. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását és a bírság törlését kérte. Az ügy érdemét érintő kifogás kapcsán rámutatott a Kúria arra, hogy a Ve. 10. § (1) bekezdése alapján a Ve.-ben meghatározott határidők jogvesztők, emiatt a mulasztás kimentésére nincs lehetőség. A Ve. 124. § (2) bekezdése szerint az ajánló ívek átadásának elmulasztása miatt a kötelezett objektív felelősséggel tartozik, a mulasztáshoz vezető egyedi körülmények értékelésére, mérlegelésére, méltányosság gyakorlására ezért nincs lehetőség. A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazás folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közzélése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslati határidő [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”
- [6] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzétételétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [8] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.

- [10] 4.1. A jelen esetben az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályai a Ve. 124. § (2) bekezdésében szabályozott bírság jogintézményével kapcsolatban olyan alkotmányjogi kérdést, amely a panasz befogadását eredményezhetné, nem vetnek fel.
- [11] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében valamely bírság meghatározásakor a jogalkotó olyan szempontokat vesz figyelembe, mint pl. a jogsértés természete, a jogellenes cselekmény súlya vagy ismétlődése, a megelőzés, a szankció visszatartó hatása a jogsértéstől, vagy a jogsértés által okozott közérdeksérelem. A jogalkotót széleskörű szabadság illeti meg abban a kérdésben, hogy az egyes jogsértésekkel szemben milyen eszközökkel kíván fellépni.
- [12] 4.2. A Ve. 48. §-a (a határozatok közlése) és a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslatihoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.
- [13] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslatihoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]”. (ABH 1999, 237, 243.)
- [14] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245., megerősítve)
- [15] Kifejezetten a régi Ve. 78. § (1) bekezdésével, illetve annak egy bizonyos szövegrészével az Alkotmánybíróság az 59/2003. (XI. 26.) AB határozatban foglalkozott. Az Alkotmánybíróság abban az ügyben azt vizsgálta, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdésének illetőleg döntés meghozatalától számított szövegrésze – tekintettel a választási eljárás jellegére – eredményezi-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelveinek sérelmét. (ABH 2003, 607.) Az új Ve. a döntésekről való tudomásszerzést biztosítja (48. §).
- [16] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [17] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/555/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3070/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.IV.37.331/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] A kérelmező mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlót átadására nem került sor, mert az ajánlóíveket átadni szándékozó személy képviseleti jogosultsága igazolásának hiánya miatt az illetékes választási bizottság megtagadta az átvételt. Budapest 10. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) ezt a körülményt figyelembe véve, és ezért a bírság alapját 100 helyett 50 ajánló ívben meghatározva a 33/2014. (III. 6.) számú határozatában 2 537 500 Ft bírsággal sújtotta a kérelmezőt.
- [3] A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság (NVB) a 779/2014. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta és 5 075 000 Ft összegű bírságot állapított meg. Döntése indokolásában rámutatott, hogy a jelölő szervezetet az ajánlóívek leadásának kötelezettségével kapcsolatban objektív felelősség terheli, amely alól az ügy körülményei sem mentesítik.
- [4] A kérelmező az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy az NVB határozata sérti a Ve. 2. § (1) bekezdését, 43. §-át és 124. § (2) bekezdését.
- [5] A Kúria a döntésével az NVB határozatát akként változtatta meg, hogy az OEVB 33/2014. (III. 6.) számú határozatát megváltoztatva a bírság kiszabását mellőzte. A Kúria kifejtette, hogy a Ve. 124. § (2) bekezdésébe foglalt bírság objektív jellegű, azonban úgy ítélte meg, hogy az NVB nem a tényállásnak megfelelően alkalmazta a Ve. 124. § (2) bekezdését. Ennek kapcsán rámutatott, hogy a Ve. 43. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. A Kúria szerint a jelölő szervezet eleget tett a Ve. 124. § (2) bekezdésébe foglalt kötelezettségének, azonban az ajánló íveket a választási iroda nem vette át, ezért az NVB a Ve. 43. § (1) bekezdését megsértve alkalmazta a Ve. 124. § (2) bekezdését.
- [6] 2. Az indítványozó a bírság kiszabásának mellőzése ellenére az Alkotmánybírósághoz fordult. Állítása szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közlése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlótívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslatihoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Sérelmezte továbbá, hogy a Kúria álláspontja szerint a felelőssége továbbra is objektív maradt.
- [7] Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban meghatározott indokolás alapján egyfelől a „Kúria tárgybeli Határozata rendelkező részének helyben hagyása mellett változtassa meg kizárólag indokolásában”; másfelől „a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”

- [8] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [9] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság feltételeinek nem felel meg.
- [10] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [11] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [12] 4.1. A jelen esetben az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályai a Ve. 124. § (2) bekezdésében szabályozott bírság jogintézményével kapcsolatban olyan alkotmányjogi kérdést, amely a panasz befogadását eredményezhetné, nem vetnek fel.
- [13] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében valamely bírság meghatározásakor a jogalkotó olyan szempontokat vesz figyelembe, mint pl. a jogsértés természete, a jogellenes cselekmény súlya vagy ismétlődése, a megelőzés, a szankció visszatartó hatása a jogsértéstől, vagy a jogsértés által okozott közérdeksérelem. A jogalkotót széleskörű szabadság illeti meg abban a kérdésben, hogy az egyes jogsértésekkel szemben milyen eszközökkel kíván fellépni.
- [14] 4.2. A Ve. 48. §-a (a határozatok közlése) és a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslati jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.
- [15] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslati jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]”. (ABH 1999, 237, 243.)
- [16] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)
- [17] Kifejezetten a régi Ve. 78. § (1) bekezdésével, illetve annak egy bizonyos szövegrészével az Alkotmánybíróság az 59/2003. (XI. 26.) AB határozatban foglalkozott. Az Alkotmánybíróság abban az ügyben azt vizsgálta, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdésének illetőleg döntés meghozatalától számított szövegrésze – tekintettel a választási eljárás jellegére – eredményezi-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelveinek sérelmét. (ABH 2003, 607.) Az új Ve. a döntésekről való tudomásszerzést biztosítja (48. §).

- [18] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [19] 4.4. Az indítványozó azt is kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy a Kúria határozatának indokolását változtassa meg a rendelkező rész helybenhagyása mellett.
- [20] Az indítvány azonban nem tartalmaz határozott kérelmet arra vonatkozóan, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján semmisítse meg a Kúria döntését.
- [21] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmét maga a bírói döntés okozza. A bírói döntés rendelkező része váltja ki a hozzá kapcsolódó joghatást, így önmagában a bírói döntés indokolásának megváltoztatását nem lehet indítványozni.
- [22] Az Alkotmánybíróság mindezekre figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/556/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3071/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.IV.37.332/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.IV.37.332/2014/2. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 781/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező, mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóívet vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlóív közül 30 db ajánlóívet nem adott át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Pest Megye 10. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 33/2014. (III. 5.) számú határozatában 1 522 500 Ft bírsággal sújtotta. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 781/2014. számú határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül két ok miatt utasította el. Egyrészt – figyelembe véve a Ve. 10. § (3) bekezdését – a

fellebbezésre nyitva álló határidő elmulasztása miatt a Ve. 231. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján, másrészt pedig azért, mert a fellebbezés nem tartalmazta a Ve. 224. § (3) bekezdés *a*) pontjának megfelelően a jogszabálysértés megjelölését.

- [4] A kérelmező ezt követően felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriánál, melyben azonban nem az elkésztés miatti elutasítás jogszerűségét vitatta, hanem az NVB határozat megváltoztatását és a bírság törlését kérte. A Kúria a támadott végzésben rámutatott arra, hogy a Ve. 224. § (2) bekezdése szerint a fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az a megtámadott határozat meghozatalát követő harmadik napon megérkezzen a kifogásolt határozatot hozó bizottsághoz. A konkrét ügyben az elsőfokú határozat fellebbezésre nyitva álló határideje 2014. március 8-án 16 órakor lejárt, tehát a 2014. március 10-én előterjesztett fellebbezés elkésztetten érkezett az OEVB-hez, így az NVB helyesen alkalmazta a jogkövetkezményeket. A Kúria nem vizsgálta, hogy az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás más oka is fennállt-e az NVB 781/2014. számú határozata meghozatala során.
- [5] A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés *a*) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.
- [6] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közlése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslatihoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”
- [7] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, valamint az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [8] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról.
- [9] 4.1. Az alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – a Ve. 48. §-át és 124. § (2) bekezdését kifogásoló részében – a befogadhatóság formai feltételeinek nem felel meg.
- [10] Az Abtv. az alkotmányjogi panasz feltételül szabja a jogorvoslat kimerítésének kötelezettségét [Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pont, 27. § *b*) pont].
- [11] A panaszos a jogorvoslatot – a fentiekben említett körben – nem merítette ki.
- [12] Fellebbezését az OEVB határozat ellen elkésztetten, valamint hiányosan nyújtotta be, azért azt az NVB – a Ve. 231. § (1) bekezdés *b*) pontjára, valamint a Ve. 231. § (1) bekezdés *d*) pontja alapján – érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [13] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapvető feltétele az is, hogy a támadott bírósági határozatban az alaptörvény-ellenesnek vélt rendelkezést a bíróság valóban alkalmazza. Ez következik abból, hogy a törvény az alkalmazása folytán fordulatot használja [3072/2012. (VII. 26.) AB végzés]. A jelen ügyben a Kúria nem alkalmazta a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének a panaszban támadott szabályait. Így az indítvány erre vonatkozó része nem felel meg a 26. § (1) bekezdésében írt követelménynek sem.
- [14] 4.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – a Ve. 224. § (2) bekezdését kifogásoló részében – a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [15] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget,

a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [16] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [17] A Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslat-hoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.
- [18] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslat-hoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]”. (ABH 1999, 237, 243.)
- [19] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)
- [20] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [21] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/557/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3072/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.III.37.312/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 19. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a és a 26. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.III.37.312/2014/3. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 624/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező mint független jelöltként indulni szándékozó választópolgár a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 120 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Budapest 06. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 51/2014. (III. 6.) számú határozatában 6 090 000 Ft bírsággal sújtotta. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 624/2014. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását és a bírság törlését kérte. Az ügy érdemét érintő kifogás kapcsán rámutatott a Kúria arra, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 10. § (1) bekezdése alapján a Ve.-ben meghatározott határidők jogvesztők, emiatt a mulasztás kimentésére nincs lehetőség. A Ve. 124. § (2) bekezdése szerint az ajánló ívek átadásának elmulasztása miatt a kötelezett objektív felelősséggel tartozik, a mulasztáshoz vezető egyedi körülmények értékelésére, mérlegelésére, méltányosság gyakorlására ezért nincs lehetőség. A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a Ve. 124. § (2) bekezdésével (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség és a bírság szabályaival) kapcsolatban a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és a tulajdonhoz való jog [XIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét állította.
- [6] Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria panaszban sérelmezett határozatát, illetve az azzal felülvizsgált határozatokat, valamint a Ve. 124. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg azokat.
- [7] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, valamint az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [8] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [9] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [10] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályra is.

- [11] 4.1. A jelen esetben a Ve. 124. § (2) bekezdésében szabályozott bíróság jogintézménye az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályai [XXIV. cikk (1) bekezdés és XIII. cikk (1) bekezdés] szempontjából nem alapozza meg a panasz befogadását.
- [12] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében valamely bíróság meghatározásakor a jogalkotó olyan szempontokat vesz figyelembe, mint pl. a jogsértés természete, a jogellenes cselekmény súlya vagy ismétlődése, a megelőzés, a szankció visszatartó hatása a jogsértéstől, vagy a jogsértés által okozott közérdeksérelem. A jogalkotót széleskörű szabadság illeti meg abban a kérdésben, hogy az egyes jogsértésekkel szemben milyen eszközökkel kíván fellépni. [540/D/2002. AB határozat, ABH 2004, 1614, 1616–1617.]
- [13] Így, konkrét esetben az Alkotmánybíróság a jogbiztonságot erősítő intézkedésnek minősítette a jogalkotó részéről objektív felelősségi alapon nyugvó bírósági szabályok megalkotását. [387/B/2007. AB határozat, ABH 2008, 2690, 2694.]
- [14] Az Alkotmánybíróság korábban azt is megállapította, hogy az építési bíróságra vonatkozó szabályozás alkotmányossága a tulajdonhoz való joggal összefüggésben általában nem vizsgálható. [498/D/2000. AB határozat, ABH 2003, 1202, 1207.]
- [15] 4.2. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [16] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/562/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3073/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.I.37.289/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 20. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria a Kvk.I.37.289/2014/2. számú végzésével helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottságnak (a továbbiakban: NVB) a 2014. március 10-én meghozott 465/2014. számú határozatát.

- [3] A kérelmező mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóívet vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig 100 db ajánlóívet nem adott át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Győr-Moson-Sopron Megye 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 25/2014. (III. 4.) számú határozatában 5 075 000 Ft megfizetésére kötelezte.
- [4] A kötelezés ellen az indítványozó 2014. március 5-én fellebbezést nyújtott be, amelyben kérte a megtámadott határozat felfüggesztését, amíg egy érintett képviselőjelölt (aki átvette az ajánlóívet) elő nem kerül. Az NVB 465/2014. számú határozatában a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mert a fellebbezés nem tartalmazta a Ve. 224. § (3) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontjaiban foglaltakat, vagyis a fellebbezésben az indítványozó elmulasztotta feltüntetni a jogszabálysértés megjelölését, vagy amennyiben a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen irányul a fellebbezés, az erre történő hivatkozást, a jelölő szervezet székhelyét, valamint a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.
- [5] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő az elutasító határozattal szemben. A Kúria megállapította, hogy az NVB 465/2014. számú határozata a megtámadott OEVB 25/2014. (III. 4.) számú határozatot nem helybenhagyta, hanem a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A felülvizsgálati kérelem azonban nem a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kifogásolta, hanem az ügy érdemében hozott döntést vitatta, vagyis a bírságkiszabás megalapozatlanságát állította.
- [6] 2. Az indítványozó állítása szerint a Kúria döntésével megsértette a tisztességes eljárás követelményét előíró alaptörvényi rendelkezést [XXIV. cikk (1) bekezdés], valamint a jogorvoslathoz való jogát [XXVIII. cikk (7) bekezdés]. Ezen túlmenően sérelmezte a Ve. 124. § (2) bekezdésének az NVB szerinti értelmezését, így különösen azt, hogy nem szűkíti le a „be nem nyújtott ajánlóív” esetére a bírságolást, hanem – ellenkezőleg – kiterjeszti azt a késedelmes benyújtás esetére is. Az indítványozó ennek alapján úgy véli, hogy az ilyen értelmezés az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik.
- [7] A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, valamint a választási szervek határozatait támadja.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek nem felel meg.
- [9] Az Abtv. az alkotmányjogi panasz feltételül szabja a jogorvoslat kimerítésének kötelezettségét [Abtv. 27. § *b)* pont].
- [10] A panaszos a jogorvoslatot érdemben nem merítette ki.
- [11] Fellebbezését az OEVB határozat ellen hiányosan nyújtotta be, azért azt az NVB – a Ve. 224. § (3) bekezdése *a)*, *b)* és *c)* pontjára hivatkozva, a Ve. 231. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján – érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [12] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/571/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3074/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.37.317/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 20. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. §-a alapján.
  - [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria a Kvk.V.37.317/2014/2. számú végzésével helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottságnak (a továbbiakban: NVB) a 2014. március 12-én meghozott 697/2014. számú határozatát.
  - [3] A kérelmező, mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóívet vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig 100 db ajánlóívet nem adott át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Veszprém Megyei 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 28/2014. (III. 6.) számú határozatában 5 075 000 Ft megfizetésére kötelezte.
  - [4] A kötelezés ellen az indítványozó 2014. március 9-én fellebbezést nyújtott be, amelyben kérte az eset tárgyszerű elbírálását a képviselőjelölt közeli hozzátartozójának halála miatt. Az NVB 697/2014. számú határozatában a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mert a fellebbezés nem tartalmazta a Ve. 224. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltakat, vagyis a fellebbezésben az indítványozó elmulasztotta feltüntetni a bírósági nyilvánításba-vételi számát.
  - [5] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő az elutasító határozattal szemben. A Kúria megállapította, hogy az NVB 697/2014. számú határozata a megtámadott OEVB 25/2014. (III. 4.) számú határozatot nem helybenhagyta, hanem a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A felülvizsgálati kérelem azonban nem a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kifogásolta, hanem az ügy érdemében hozott döntést vitatta, vagyis a bírságkiszabás megalapozatlanságát állította.
- [6] 2. Az indítványozó állítása szerint a Kúria döntésével megsértette a tisztességes eljárás követelményét előíró alaptörvényi rendelkezést [XXIV. cikk (1) bekezdés], valamint a jogorvoslathoz való jogát [XXVIII. cikk (7) bekezdés]. Ezen túlmenően sérelmezte a Ve. 124. § (2) bekezdésének az NVB szerinti értelmezését, így különösen azt, hogy nem szűkíti le a „be nem nyújtott ajánlóív” esetére a bírságolást, hanem – ellenkezőleg – kiterjeszti azt a késedelmes benyújtás esetére is. Az indítványozó ennek alapján úgy véli, hogy az ilyen értelmezés az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik.
  - [7] A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, valamint a választási szervek határozatait támadja.

- [8] 3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek nem felel meg.
- [9] Az Abtv. az alkotmányjogi panasz feltételül szabja a jogorvoslat kimerítésének kötelezettségét [Abtv. 27. § b) pont].
- [10] A panaszos a jogorvoslatot érdemben nem merítette ki.
- [11] Fellebbezését az OEVB határozat ellen hiányosan nyújtotta be, azért azt az NVB – a Ve. 224. § (3) bekezdése c) pontjára hivatkozva, a Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján – érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [12] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/572/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3075/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.I.37.339/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 21. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a kérelmező mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Fejér Megye 01. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 30/2014. (III. 6.) számú határozatában 5 075 000 Ft bírsággal sújtotta.
- [3] A bírságot kiszabó határozat ellen a kérelmező először hiányos fellebbezéssel élt, majd azt rövid időn belül ismét benyújtotta hiánytalan tartalommal. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság (NVB) a 416/2014. számú határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indokolásában arra hivatkozott az NVB, hogy a kérelmező fellebbezése nem tartalmazta a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglaltak közül a jelölő szervezet nyilvántartásba vételi számát.
- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megsemmisítését és új eljárásra utasítását kérte, továbbá kifogásolta, hogy az NVB nem vizsgálta érdemben fellebbezését.

- [5] A Kúria Kvk.I.37.339/2014/3. számú végzésében megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem az eljárási kérdésben alapos, az ügy érdemében azonban alaptalan, ezért az NVB határozatát megváltoztatta és az OEVB határozatát helybenhagyta.
- [6] Döntése indokolásában a Kúria rámutatott arra, hogy az NVB helytelenül járt el, amikor azt állapította meg, hogy a fellebbezés a törvényi feltételeknek nem felelt meg, mivel a kérelmező ismételt fellebbezése már eleget tett a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglaltaknak.
- [7] A Kúria az ügy érdemét tekintve megállapította, hogy az ajánló ívek átadásának elmulasztása miatt a kötelezett objektív felelősséggel tartozik, a mulasztáshoz vezető egyedi körülmények értékelésére, mérlegelésére, méltányosság gyakorlására ezért nincs lehetőség. Erre figyelemmel a választási szerveknek elegendő a mulasztás tényének megállapítása, egyéb körülmény vizsgálata (pl. rendőrségi feljelentés) szükségtelen. A Kúria mindezekre tekintettel a kérelmező fellebbezését alaptalannak találta. A kérelmező ezt követően fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz.
- [8] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntése és az általa felülvizsgált határozatok alaptörvény-ellenesek; továbbá az ügyében alaptörvény-ellenes jogszabály (Ve. 124. §.) alkalmazására is sor került, ami miatt szintén az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be.
- [9] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban hivatkozott az R) cikk (2) bekezdés, az I. cikk (4) bekezdés, a IV. cikk (1) bekezdés, a VIII. cikk (3) bekezdés, a XV. cikk (1), (2) és (5) bekezdés, a XXIII. cikk (1)–(2) bekezdés, a XXIV. cikk (1) bekezdés, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés sérelmére.
- [10] Ezzel összefüggésben sérelmezte az indítványozó, hogy az NVB felülvizsgálati kérelmét késve terjesztette fel a Kúriához, a Kúria pedig tárgyalás tartása nélkül döntött ügyében. Kifogásolta azt is, hogy a Ve. szabályait úgy alkalmazzák a választási szervek, hogy az automatikus bírságoláshoz vezet.
- [11] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabály alkalmazását támadja.
- [12] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [13] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [14] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályra is.
- [15] 4.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában részletesen ismerteti a választási szervek és a Kúria döntéseinek körülményeit, amelyeket az Alaptörvény számos rendelkezésébe ütközőnek tart, azonban alkotmányjogi-lag értékelhető indokolással álláspontját nem támasztja alá.
- [16] Az Alkotmánybíróság a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jogokkal összefüggésben fontosnak tartja külön megjegyezni a következőket.
- [17] A Kúria az NVB által késedelmesen felterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása keretében orvosolta az indítványozó eljárási kifogását, érdemben döntött az OEVB határozata elleni fellebbezésről is.

- [18] Az Alkotmánybíróság a 1162/D/2010. AB határozatban már vizsgálta azt a kérdést, hogy a nyilvános tárgyalás tartásához való alapvető jogot [régi Alkotmány 57. § (1) bekezdés] sérti-e a választási jogorvoslati rendszer azon szabálya, amelynek értelmében a bíróság nemperes eljárás keretében, tárgyalás tartása nélkül vizsgálja felül a választási szervek döntéseit. Ennek során megállapította, hogy „[a]z Alkotmány 57. § (1) bekezdése a nyilvános tárgyalás tartásához való alapvető jogot a peres eljárásokkal kapcsolatban rögzíti. [...] A nemperes eljárás egyszerűsített eljárás, melyre éppen a tárgyalás hiánya miatt nem vonatkozhatnak ugyanazon alkotmányos garanciák, mint a rendes peres eljárásokra, a nemperes ügyet lezáró érdemi döntés – az eljárás jellegéből következően – soha nem tárgyaláson születik.
A nemperes eljárás egyszerűbb és rugalmasabb eljárást biztosít olyan ügyekben, amely ügyek megítélése egyszerű és az ügy gyors elbírálásához nyomós érdek fűződik.
A jogalkotó feladatát képezi annak meghatározása, hogy milyen típusú ügyekben tartja alkalmazhatónak a peren kívüli eljárást, valamint, hogy az adott nemperes eljárásban milyen további szabályokat rendel alkalmazni.” (ABH 2011, 2204, 2207–2208.)
- [19] Mindezek alapján – tekintettel arra, hogy a hatályos Ve. szintén nemperes eljárás alkalmazását írja elő a választási jogorvoslati rendszer bírósági szakaszára, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szintén a peres eljárásokkal összefüggésben írja elő a nyilvános tárgyalás tartásához való jogot – megállapítható, hogy az indítványozó tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jogokkal összefüggő indokolása nem vet fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.
- [20] 4.2. A jelen esetben az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályai a Ve. 124. § (2) bekezdésében szabályozott bírság jogintézményével kapcsolatban olyan alkotmányjogi kérdést, amely a panasz befogadását eredményezhetné, szintén nem vetnek fel.
- [21] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében valamely bírság meghatározásakor a jogalkotó olyan szempontokat vesz figyelembe, mint pl. a jogsértés természete, a jogellenes cselekmény súlya vagy ismétlődése, a megelőzés, a szankció visszatartó hatása a jogsértéstől, vagy a jogsértés által okozott közérdeksérelem. A jogalkotót széleskörű szabadság illeti meg abban a kérdésben, hogy az egyes jogsértésekkel szemben milyen eszközökkel kíván fellépni. [540/D/2002. AB határozat, ABH 2004, 1614, 1616–1617.]
- [22] Így, konkrét esetben, az Alkotmánybíróság a jogbiztonságot erősítő intézkedésnek minősítette a jogalkotó részéről objektív felelősségi alapon nyugvó bírsági szabályok megalkotását. [387/B/2007. AB határozat, ABH 2008, 2690, 2694.]
- [23] A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [24] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/581/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3076/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.37.362/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 21. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.V.37.362/2014/2. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 818/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóívet vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Fejér Megye 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 26/2014. (III. 5.) számú határozatában 5 075 000 Ft bírsággal sújtotta. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 818/2014. számú határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mert azt elkésetten nyújtották be.
- [4] A kérelmező ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, amelyben azonban nem az elkésettség miatti elutasítás jogszerűségét vitatta, hanem az NVB határozatának megváltoztatását és a bírság eltörlését kérte. A Kúria a támadott végzésében rámutatott arra, hogy a Ve. 224. § (2) bekezdése szerint a fellebbezését úgy kell benyújtani, hogy az a megtámadott határozat meghozatalát követő harmadik napon megérkezzen a kifogásolt határozatot hozó választási bizottsághoz. A konkrét ügyben az elsőfokú határozat 2014. március 5. napján kelt, míg a fellebbezés március 10. napján – elkésetten – érkezett az OEVB-hez, ezért az NVB helyesen alkalmazta a jogkövetkezményeket. A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazás folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvényellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közzlése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslathoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”
- [6] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közzlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.

- [7] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról.
- [8] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – a Ve. 48. §-át és 124. § (2) bekezdését kifogásoló részében – a befogadhatóság formai feltételeinek nem felel meg.
- [9] Az Abtv. az alkotmányjogi panasz feltételül szabja a jogorvoslat kimerítésének kötelezettségét [Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pont, 27. § *b*) pont].
- [10] A panaszos a jogorvoslatot – a fentiekben említett körben – nem merítette ki.
- [11] Fellebbezését az OEVB határozat ellen elkésetten nyújtotta be, azért azt az NVB a Ve. 231. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [12] A Kúria támadott határozata megállapította, hogy a Ve. 224. § (2) bekezdésére figyelemmel az NVB határozata helyesen állapította meg a fellebbezés elkésettségét.
- [13] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapvető feltétele az is, hogy a támadott bírósági határozatban az alaptörvény-ellenesnek vélt rendelkezést a bíróság valóban alkalmazza. Ez következik abból, hogy a törvény az alkalmazása folytán fordulatot használja [3072/2012. (VII. 26.) AB végzés]. A jelen ügyben a Kúria nem alkalmazta a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdését, így az indítvány erre vonatkozó része nem felel meg a 26. § (1) bekezdésében írt követelménynek sem.
- [14] 4.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz – a Ve. 224. § (2) bekezdését kifogásoló részében – a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [15] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [16] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [17] A Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslat-hoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.
- [18] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslat-hoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]” (ABH 1999, 237, 243.)
- [19] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)

- [20] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [21] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/582/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3077/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.V.37.361/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. március 21. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriánál az Alkotmánybírósághoz címezve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján.
- [2] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Kúria Kvk.V.37.361/2014/2. számú határozata a kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság (NVB) 815/2014. számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme alapján megindult nemperes eljárásban az NVB határozatát helybenhagyta.
- [3] A kérelmező, mint jelölő szervezet a választási eljárásban az ajánlások gyűjtése és jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. A leadásra megadott határidőig, 2014. március 3-án 16 óráig az átvett 100 db ajánlóívet nem adta át az illetékes választási bizottságnak, emiatt a Hajdú-Bihar Megye 06. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (OEVB) a 33/2014. (III. 11.) számú határozatában 5 075 000 Ft bírsággal sújtotta. A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 815/2014. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását és a bírság törlését kérte. Az ügy érdemét érintő kifogás kapcsán rámutatott a Kúria arra, hogy a Ve. 10. § (1) bekezdése alapján a Ve.-ben meghatározott határidők jogvesztők, emiatt a mulasztás kimentésére nincs lehetőség. A Ve. 124. § (2) bekezdése szerint az ajánlóívek átadásának elmulasztása miatt a kötelezett objektív felelősséggel tartozik, a mulasztáshoz vezető egyedi körülmények értékelésére, mérlegelésére, méltányosság gyakorlására ezért nincs lehetőség. A Kúria ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés *a*) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.
- [5] 2. Az indítványozó szerint a Kúria döntésével az ügyben alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított alapjogok sérelme következett be. A panasz a következő szabályok alaptörvény-

ellenességét állítja: a Ve. 48. §-a (a határozatok közlése), a Ve. 124. § (2) bekezdése (ajánlóívre vonatkozó átadási kötelezettség, a bírság szabályai), a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő). Hivatkozott a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés], a jogorvoslathoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmére, felhívta az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése, a T) cikk (3) bekezdése és az I. cikk szabályait. Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy a panaszban „meghatározott indoklás alapján: a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve b) a Ve. 48. §-ának, 124. § (2) bekezdésének illetve 224. § (2) bekezdésének Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).”

- [6] 3. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásáról szóló végzést, az alapul fekvő jogszabályok alkalmazását támadja.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság tartalmi feltételének nem felel meg.
- [8] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés kimondja, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a bírói döntés mellett figyelemmel volt a Kúria által alkalmazott jogszabályokra is.
- [10] 4.1. A jelen esetben az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályai a Ve. 124. § (2) bekezdésében szabályozott bírság jogintézményével kapcsolatban olyan alkotmányjogi kérdést, amely a panasz befogadását eredményezhetné, nem vetnek fel.
- [11] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében valamely bírság meghatározásakor a jogalkotó olyan szempontokat vesz figyelembe, mint pl. a jogsértés természete, a jogellenes cselekmény súlya vagy ismétlődése, a megelőzés, a szankció visszatartó hatása a jogsértéstől, vagy a jogsértés által okozott közérdeksérelem. A jogalkotó széleskörű szabadság illeti meg abban a kérdésben, hogy az egyes jogsértésekkel szemben milyen eszközökkel kíván fellépni.
- [12] 4.2. A Ve. 48. §-a (a határozatok közlése) és a Ve. 224. § (2) bekezdése (jogorvoslati határidő) a választójog [XXIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] szempontjából nem alapozzák meg a panasz befogadását.
- [13] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát áttekintve megállapítható, hogy a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben, ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében fejtette ki álláspontját. Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslathoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]” (ABH 1999, 237, 243.)
- [14] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet.

A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)

- [15] Kifejezetten a régi Ve. 78. § (1) bekezdésével, illetve annak egy bizonyos szövegrészével az Alkotmánybíróság az 59/2003. (XI. 26.) AB határozatban foglalkozott. Az Alkotmánybíróság abban az ügyben azt vizsgálta, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdésének illetőleg döntés meghozatalától számított szövegrésze – tekintettel a választási eljárás jellegére – eredményezi-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvének sérelmét. (ABH 2003, 607.) Az új Ve. a döntésekről való tudomásszerzést biztosítja (48. §).
- [16] 4.3. A fentiekre figyelemmel nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.
- [17] Az Alkotmánybíróság ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/583/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3078/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.Kpk.50.038/2013/2. számú végzése, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.506/2013/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtottak be alkotmányjogi panaszt. Az indítványhoz csatolt, illetve az Alkotmánybíróság által beszerzett közigazgatási és bírósági iratok alapján megállapított tényállás szerint a Veszprémi Járási Tanács VB. Igazgatási Osztálya 2201-18/1969. számú határozatával balatonkenesei ingatlanok kisajátítását rendelte el. A hatóság a vitatott tulajdoni viszonyokkal érintett ingatlanok vonatkozásában a kártalanítás kérdésében nem döntött, úgy rendelkezett, hogy a kártalanítási eljárást kiegészítő eljárás keretében majd azokkal szemben kell lefolytatni, akik bizonyítják, hogy a kisajátítási határozat meghozatalakor tulajdonosai voltak a kisajátított ingatlanoknak.
- [2] A kisajátított ingatlanok ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonosai – köztük az indítványozók – tulajdonjoguk megállapítása iránt pert indítottak. A per során a felek olyan részegyezséget kötöttek, amely rögzíti, hogy a tulajdonostársak milyen arányban voltak tulajdonosai a kisajátított ingatlanoknak. A részegyezségre hivatkozással a kártalanításra jogosult tulajdonosok egyike kezdeményezte a Veszprém Megyei Közigazgatási Hivatalnál

(a továbbiakban: Hivatal) a kártalanítási eljárás lefolytatását. Ezt az eljárást később – a létrehozandó egyezség hatályához szükséges hatósági engedélyezési eljárások jogerős befejezéséig – a Hivatal jogutódja, a Közép-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) felfüggesztette.

- [3] Ezt követően a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2.P.XI.21.542/2008. szám alatt folyó perben 2008. szeptember 18. napján végzésével jóváhagyta a kisajátítással érintett ingatlanok tulajdonosai, hasznélvezői felperesek és Balatonkenese Nagyközség Önkormányzata alperes között 3. sorszám alatt, csereingatlanlalt történt kártalanítás jogcímén létrejött egyezséget. Az egyezség rögzíti, hogy az a felfüggesztett kártalanítási eljárás keretében született megállapodás, amelynek alapjául szolgál a felek között korábban létrejött részegyezség. Az egyezségben részes tulajdonostársak kijelentették, hogy tulajdonjoguknak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésével egyidejűleg a kisajátítási eljárást, illetve az egyezséggel a közöttük folyó pert véglegesen lezártnak tekintik. Az egyezség tartalmazza azt is, hogy a megállapodás hatályosulásának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését követően a felperesek kezdeményezik a felfüggesztett kártalanítási eljárás megszüntetését, ehhez a kártalanítási eljárást kezdeményező tulajdonostárs jogi képviselőjét hatalmazzák meg. A tárgyaláson, és így az egyezségkötésben az egyik indítványozó XVI. rendű felperesként személyesen, illetve a többi indítványozó – a perben XVII-XX. rendű felperesek – képviselőjeként vett részt. A Balatonfüredi Földhivatal a perbeli egyezség alapján a felperesek tulajdonjogát, illetve hasznélvezeti jogát 2008. november 13-án kelt határozatával bejegyezte. A kártalanítási eljárást kezdeményező tulajdonostárs ügyvédje 2008. december 23-án „valamennyi kisajátítással érintett fél megbízásának megfelelően” visszavonta a kártalanítási eljárás lefolytatására irányuló kérelmét és kérte az eljárás megszüntetését. A Hivatal 2008. december 30-án kelt 23/3392-4/2008. számú végzésével a kártalanítási eljárást megszüntette, a végzést a tulajdonostársak jogi képviselőinek kézbesítették.
- [4] A végzés ellen az indítványozók 2013. április 29-én a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett keresetet nyújtottak be a Veszprém Megyei Kormányhivatalnál, amelyben az állításuk szerint jogszabálysértő döntés hatályon kívül helyezését kérték. Hangsúlyozták, hogy a közigazgatási eljárás során nem volt jogi képviselőjük, részükre pedig a Hivatal nem kézbesítette az eljárást megszüntető végzést, jogorvoslati jogukat ezért a kérelmükre másolatban megküldött végzés kézbesítésétől számított határidőn belül tudják csak gyakorolni. A bíróság a keresetet – figyelemmel az 1/2009. Közigazgatási jogegységi határozatra – közigazgatási végzés elleni felülvizsgálati kérelemként, nemperes eljárásban intézte el, és 3.Kpk.50.038/2013/2. végzésével az indítványozók felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A bíróság döntését azzal indokolta, hogy a felülvizsgálni kért határozatnak a kérelmezők jogi képviselője részére történt kézbesítésétől számított négy év elteltével benyújtott kérelem elkészt.
- [5] Az indítványozók a bíróság végzése ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.506/2013/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet hivatalból azzal az indokkal utasította el, hogy a bíróság közigazgatási nemperes eljárásban hozott végzése ellen a további jogorvoslatot törvény kizárja. Az indítványozók kiterjesztették alkotmányjogi panaszukat a Kúria döntésére, beadványuk a támadott döntés megnevezésén túl szó szerint egyező a korábbival.
- [6] Az indítványozók az első fokon eljáró bíróság végzése ellen alkotmányjogi panaszt nyújtottak be, majd azt kiegészítették a Kúria végzésének megsemmisítésére irányuló kérelemmel. Állításuk szerint a kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az R) cikk (1)–(3) bekezdésében, az I. cikk (1)–(2) bekezdésében, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdésében, a XV. cikk (1) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében, és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében biztosított alapjogaikat. Az indítványozók előadása szerint sérelmeik lényegében abból erednek, hogy az elsőfokú bíróság abból a valótlan tényből, hogy jogi képviselővel eljárva vettek részt a kártalanítási eljárásban, azt a helytelen következtetést vonta le, hogy a közigazgatási végzés jogi képviselő részére történő kézbesítése szabályszerű volt. Az indítványozók szerint a bíróság megfosztotta őket jogorvoslati joguktól, ez pedig a tulajdonhoz való joguk elvonásához vezetett. Állításuk szerint a bírói döntés „a kérelmezői jogképességet is negligálta, mivel olyan hatósági döntés címzettjeinek állította a kérelmezőket, amelynek részesei nem voltak és nem lehettek. Nem lehettek egyelőek a hatósági eljárásban résztvevő másik felekkel, mivel őket a hatóság nem tekintette félnek azzal, hogy részükre a döntését nem is közölte, és ehhez hátrányos megkülönböztetésben részesítette őket.” Az indítvány kiegészítésekor az indítványozók minimális szövegeltéréstől eltekintve eredeti panaszukat nyújtották be újból, kifejezetten a Kúria határozatára vonatkozó előadást nem tettek.
- [7] 2. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az

Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [8] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése alapján a befogadhatóság egyik formai feltétele, hogy az indítvány határozott kérelmet tartalmazzon. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az a)–f) pontokba foglaltakat. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány ezeknek a feltételeknek csak részben tesz eleget.
- [9] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja alapján alkotmányjogi panaszban olyan bírói döntéssel szemben van helye, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és R) cikke a jogállamiság elvét kinyilvánító, illetve a jogforrási hierarchiára, az Alaptörvény értelmezésére vonatkozó rendelkezések, amelyek nem biztosítanak olyan jogot, amelynek sérelmére közvetlenül lehetne alkotmányjogi panaszt alapítani.
- [10] Az indítványozók hivatkoztak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjoguk sérelmére is. A XXIV. cikk (1) bekezdése azonban a közigazgatási hatósági eljárás vonatkozásában fogalmazza meg a tisztességes eljárás követelményét, ezért a panasszal támadott bírósági határozatok és a sérülni vélt alaptörvényi rendelkezés között összefüggés nincs.
- [11] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja alapján az alkotmányjogi panaszban meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók csupán szövegszerűen ismertették az Alaptörvény azon rendelkezéseit, amelyek a bírói döntés folytán állításuk szerint sérelmet szenvedett jogukat szabályozza, ezen jogok tartalmára, illetve az állított jogsérelemre vonatkozóan előadást nem tettek.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető okfejtést, indokolást, érvelést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont] arra vonatkozóan, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indítványozó lényegében csak hivatkozik az Alaptörvény egyes rendelkezéseire, azokat még formálisan sem köti össze a támadott bírói döntésekkel, az Alkotmánybíróság vizsgálata ugyanakkor az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján csak a megjelölt alkotmányossági kérelemre vonatkozhat. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó lényegében a támadott bírói döntések tartalmát sérelmezi, és nem az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét állítja. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállást, a bíróság döntésének jogszerűségét az Alkotmánybíróság azonban nem vizsgálhatja, nem bírálhatja felül, erre nincs hatásköre. Az Alaptörvény 24. cikke szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálhatja.
- [13] A fenti hiányosságok miatt az Alkotmánybíróság a befogadhatóság tartalmi feltételeinek vizsgálatát mellőzte, és az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1358/2013.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3079/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról és áttételéről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság Pomáz Város Önkormányzata képviselőtestületének a 17/2002. (IX. 25.) KT. rendelettel elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 32/2006. (2007. III. 6.) önkormányzati rendelete részleges alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja, és az indítványt átteszi a Kúriára.

2. Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.076/2013/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó kezdeményezte Pomáz Város Önkormányzata képviselőtestületének a 17/2002. (IX. 25.) KT. rendelettel elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 32/2006. (2007. III. 6.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: HÉSZ.) 66. § (2) bekezdésének, és egy adott helyrajzi számra vonatkozó részének a megsemmisítését, mert azok nem felelnek meg az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Ktv.) foglalt követelményeknek. Az indítványozó állítja, hogy a HÉSZ. meghozatala előtt az önkormányzat nem tett eleget a törvényben előírt egyeztetési kötelezettségének, nem biztosította számára, mint érintett állampolgár számára a véleménynyilvánítási, javaslattételi, észrevételezési lehetőséget. Az önkormányzat a HÉSZ. meghozatala során nem volt tekintettel a terület tényleges besorolására és arra sem, hogy az ingatlan-nyilvántartás szerint lakóház-udvar megjelölésű ingatlan van az adott területen, amely az erdő minőségnek nem is felel meg. Állítása szerint a tényleges adatokkal ellentétesen került „erdő” övezetbe sorolásra az ingatlan.
- [2] Az indítványozó véleménye szerint az ítélet ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében szerinti tulajdonhoz való jogával is, mivel jogelőd édesanyja és nagynénje lakóházzal, udvarral beépített, valamint gyümölcsös és rét művelési ágban nyilvántartott ingatlan tulajdonosa volt, és tőlük öröklés és részben vásárlás révén ő is lakóház, gyümölcsös és rét tulajdonosa lett. Tulajdonát nem erdőtulajdonosként, hanem lakóházzal beépített telek tulajdonosaként szerezte meg, így a beépített telek tulajdonához fűződő tulajdonosi jogosítványok illetik meg.
- [3] 2. Az indítványozó – amellettt hogy az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített jogának sérelmét is állítja – előadja, hogy a lakóház, gyümölcsös és gyepterület művelési ágú ingatlanon található romos lakóház felújítási, állagmegóvási munkálatainak folytatásához építési engedély iránti kérelmet nyújtott be az illetékes építésügyi hatósághoz. A kérelmet mind az elsőfokú, mind a másodfokú építésügyi hatóság elutasította arra hivatkozva, hogy a kérdéses ingatlan a HÉSZ. szerint erdő besorolású területen fekszik, és az erdőterület nem építhető be. Az eljáró bíróság közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti keresetét szintén a HÉSZ.-re hivatkozással utasította el. Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság a felújítás, helyreállítás tevékenységeket a vonatkozó szabályok hibás alkalmazásával új építésnek minősítette, így megakadályozta, hogy lakóházuk a helyreállítás után megkapja a fennmaradási engedélyt, és ezzel birtokolhassák és használhassák azt. Az ítélet véleménye szerint tévesen állítja, hogy a korábbi épület teljesen elbontásra került, ennek ellenkezőjét a helyszíni bejárás jegyzőkönyve és az ott készült fényképek is alátámasztják. Állítása szerint az eredeti ház nem került elbontásra, ezért nem is lehet új építésnek minősíteni a tervezett munkálatokat.
- [4] 3. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról kell dön-

tenie. Ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek.

- [5] 4. Az Alkotmánybíróság először az önkormányzati rendelet alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány-elemről döntött.
- [6] Az alkotmányjogi panasz ezen része azért nem fogadható be, mert nem tesz eleget az Abtv.37. § (1) bekezdésének. A benyújtott panaszindítvány nem Alaptörvénybe ütközést, hanem kizárólag a Ktv.-ben foglalt szabályok megsértését állítja, ezért az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre ezen indítványelemet elbírálni. Ilyen esetekben az indítványt át kell tenni az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára, mivel az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés f) pontja alapján visszautasította, és az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 31. § (1) bekezdése és 64. §-a alapján a panasz ezen részének az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára történő áttételéről rendelkezett.
- [7] 5. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványnak a bírósági döntés alaptörvény-ellenességére és megsemmisítésére vonatkozó elemét vizsgálta. Az indítványozó ennek kapcsán a bírósági jogértelmezést sérelmezi és a bizonyítási eljárást, illetve annak eredményét kifogásolja. Az Abtv. 29. §-a szerint: „Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.” Az indítványozó beadványában valójában a bíróság érdemi ítélezési tevékenységét, jogértelmezését és a lefolytatott bizonyításból levont következtetéseket vitatja. Nem hivatkozik azonban olyan alkotmányjogilag releváns indokra, amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést valószínűsítene.
- [8] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [9] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a támadott bírósági döntéssel kapcsolatosan nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel. Az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írott feltételeknek, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva ezt az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1077/2013.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3080/2014. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 38. § (2) bekezdése és 52. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2013. november 4-én indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Htv.) 38. § (2) bekezdése és 52. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján.
- [2] Az indítványozó által előadottak szerint 2011 márciusában ingatlant vásárolt és a hulladékgyűjtő részére az év decemberében jelentette be a tulajdonosváltást. A hulladékgyűjtő ezt követően arról tájékoztatta, hogy 2004-re visszamenőleg 80.224 Ft díjhátralék terheli az ingatlant, amely tartozás a Htv. 52. § (1) alapján adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Ezután az indítványozó és a hulladékgyűjtő között békéltető eljárás zajlott le, amelyben a testület szerint a hulladékgyűjtőnek az előző tulajdonostól kellene igényelnie a díjhátralék megfizetését.
- [3] A hulladékgyűjtő az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 72. § (1) d) pontja alapján a hátralék behajtása érdekében átadta az ügyet az adóhatóságnak, amely a díjhátralék érvényesítése érdekében végrehajtási eljárást folytatott le. Az indítványozó képviselőjének állítása szerint „az adók módjára behajtandó köztartozás érvényesítése érdekében az adóst külön értesíteni nem kell, így a jogszabályhely alkalmazása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a megbízómat ért jogsérelem s mivel eljárás gyakorlatilag nem volt folyamatban a megbízóm részére jogorvoslati lehetőség sincs biztosítva.”
- [4] Az indítványozó 2013 augusztusában fizetési könnyítés iránti kérelmet terjesztett elő az adóhatóságnál, amelyben kifejtette álláspontját a díjhátralékkal kapcsolatosan, ugyanakkor a végrehajtást kérő a behajtás iránti igényét továbbra is fenntartotta.
- [5] 2. Az indítványozó a beadvány indokolásában állítja, hogy a Htv. 38. § (2) bekezdése és 52. § (2) bekezdése nem felel meg a normavilágosság elvének, így sérül a jogbiztonság és a jogállamiság követelménye is azzal, hogy a rendelkezések nem igazítanak el a tekintetben egyértelműen, hogy az ingatlan tulajdonosát vagy a használóját terheli a díjfizetési kötelezettség. Véleménye szerint a két rendelkezés a tulajdon szükségtelen és aránytalan korlátozását is jelenti és közvetett módon magában hordozza a tulajdontól közérdek nélkül való megfosztásának lehetőségét is. Állítása szerint „összhangban az Alaptörvény T. cikk (1) bekezdésével a tulajdon korlátozását jelenti az ahhoz kapcsolódó közterheknek a viselése.”
- [6] Az indítványozó a főtitkári megkeresésre 2013. december 20-án hiánypótlást terjesztett elő, melyben egyértelművé teszi, hogy az Alaptörvényben biztosított jogának sérelmeként az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését jelöli meg, mert a hulladékgyűjtő a korábbi ingatlanhasználót terhelő közszolgáltatási díjat az ingatlan jelenlegi tulajdonosával szemben érvényesíti. Rámutat, hogy az „alaptörvény-ellenes jogalkalmazás folytán a fizetési kötelezettség egy, a tulajdonjogot terhelő kötelezettséggé alakult át, így erre alkalmazni kell a tulajdonjog korlátozására vonatkozó szabályokat.” Ez pedig alaptörvény-ellenes akkor, ha kényszerítő ok nélkül kerül rá sor és aránytalan a korlátozással elérni kívánt céllal.
- [7] A főtitkár erre irányuló külön kérdésére reagálva az indítványozó kifejti, hogy „panaszos a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket maradéktalanul kimerítette, figyelemmel arra, hogy a végrehajtási eljárás során nem állt módjában panaszt előterjesztenie, azonban közvetlenül a végrehajtást kérővel megkísérelt egyeztetni.”

- [8] Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az eljárás alapjául szolgáló alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv. által támasztott formai és tartalmi követelményeknek.
- [9] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörben vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeinek a meglétét, különösen a 26. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételek teljesülését.
- [10] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint alkotmányjogi panasz kezdeményezésének egyik feltétele, hogy az indítványozó számára „nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.” [Abtv. 26. § (2) bekezdés *b*) pont]
- [11] A jogorvoslathoz való jog kimerítésével kapcsolatosan az indítványozó az alap-beadványban előadja, hogy „mivel eljárás gyakorlatilag nem volt folyamatban a megbízóm részére jogorvoslati lehetőség sincs biztosítva.” Hiánypótló beadványában megerősíti, hogy „a végrehajtási eljárás során nem állt módjában panaszt előterjesznie [...]”
- [12] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az Art. 159. §-a a „Jogorvoslat a végrehajtási eljárásban” címet követően szabályozza a végrehajtási eljárás során igénybe vehető jogorvoslatot, a végrehajtási kifogást. A kifogás az adóhatóság végzése, illetve az adóvégrehajtó törvénysértő intézkedése ellen, vagy intézkedésének elmaradása miatt terjeszthető elő a törvényben meghatározott határidőkön belül. A végrehajtási kifogást elbíráló határozat ellen pedig keresettel lehet élni a hatáskörrel rendelkező illetékes bíróságnál.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó, bár erre lett volna lehetősége, nem élt ügyében a rendelkezésére álló jogorvoslattal, így alkotmányjogi panaszja nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feltételnek, a jogorvoslathoz való jog kimerítésének.
- [14] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés *e*) pontja alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [15] A végzés meghozatala során az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság tanácsa járt el.

Budapest, 2014. március 24.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1644/2013.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu
Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető
HU ISSN 2062–9273